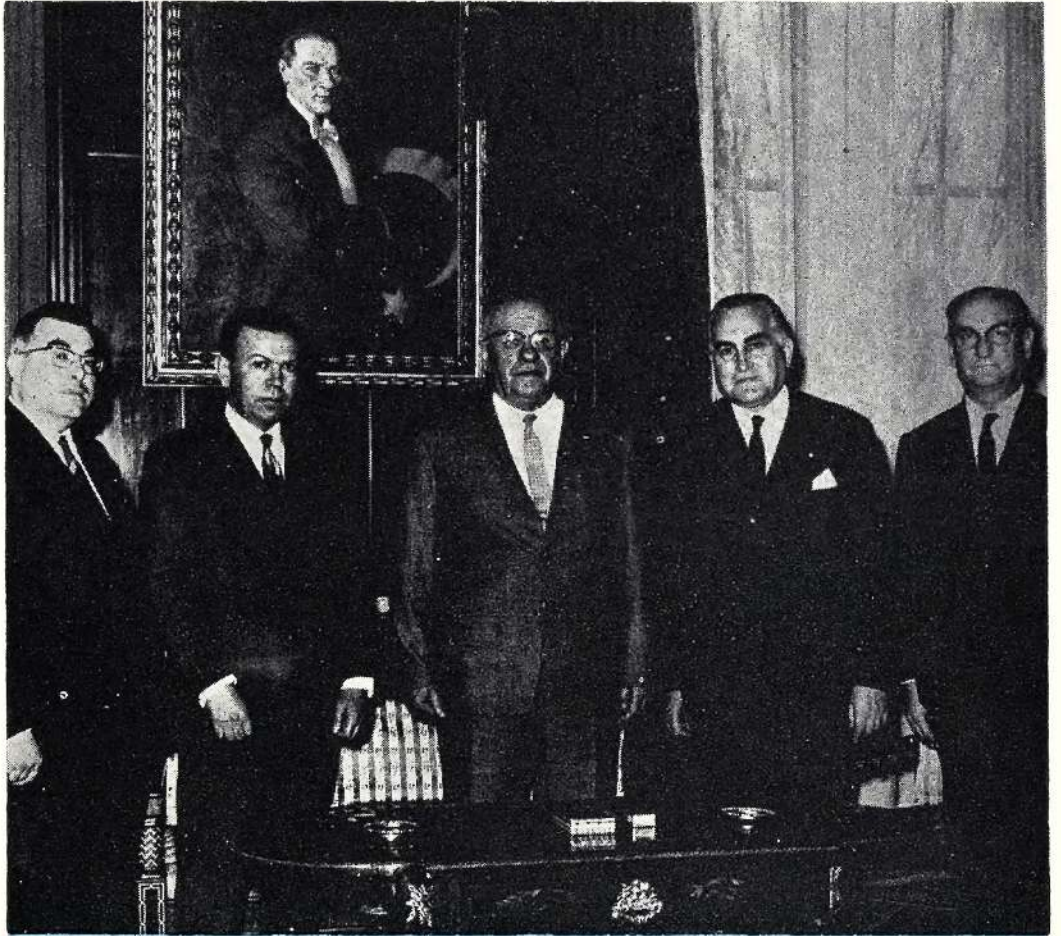


# KIZILAY DERGİSİ



Cumhur Başkanı sayın Cevdet Sunay, 14 Martta Türkiye Kızılay Derneği Genel Başkan Vekili Mehmet Nomet, Genel Sekreter Mecdî S. Sayman ve Genel Müdür Muzaffer Akın'ı kabul buyurmuşlardır. Cumhurbaşkanı sayın Cevdet Sunay, yüksek himayelerinde bulunan Türkiye Kızılay Derneği hakkında yöneticilerden yapılan yardımlar, çalışmalar ve bilhassa 29 Nisanda yapılacak Genel Kongreye dair bilgi almışlardır. Cumhurbaşkanı sayın Cevdet Sunay, kendisinin bu büyük şefkat derneğinin derdleri ve ihtiyaçları ile daima yakından ilgileneceklerini ifade etmişlerdir.



# KIZILAY MAGAZINE

## THE TURKISH RED CRESCENT SOCIETY'S MONTHLY ISSUE

ARTICLES AND PICTURES PUBLISHED IN THIS ISSUE

APRIL, 1966

### Page

### C O N T E N T S

- 
- |         |                                                                                                                                                |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1       | A delegation of the Society is seen with the new elected President of the Nation                                                               |
| 3 - 4   | The new President and executive Committee of the Society were elected, on an extraordinary meeting of the Central Committee on April 4th 1966. |
| 5       | The new executive committee is seen in the photograph.                                                                                         |
| 6       | An article by Rasim Adasal.                                                                                                                    |
| 7       | Letter to and from the Society.                                                                                                                |
| 8 - 9   | News about Society's mobil hospital activities organised for the pilgrims to Mecca.                                                            |
| 10      | An article by Nihat Aşar.                                                                                                                      |
| 11      | News about Cyprus press.                                                                                                                       |
| 12 - 13 | Activities of the Society's Istanbul blood center.                                                                                             |
| 14 - 17 | An article about Afyonkarahisar mineral water of the Society by Prof. Dr. Ömer Kerim Çağlar.                                                   |
| 18 - 19 | The ceremony held on the occasion for giving army units, donated blood, flags and stars.                                                       |
| 20      | An article about donating blood by Seyfettin O. Çağdaş.                                                                                        |
| 21 - 23 | Various news about Societies activities.                                                                                                       |
| 24 - 25 | 44 traffic policemen who concluded first aid courses received certificates.                                                                    |
| 26      | Those received treatment at the mobil hospital of the Society in Cyprus in March and activities at the Society's Etimesgut storege.            |
| 27 - 29 | Various activities of the Society by the photographs.                                                                                          |
| 30 - 31 | Who can donate blood an article by Dr. N. Mizan.                                                                                               |
| 32      | A story by Şemsi Ertuğ.                                                                                                                        |
| 33      | Various news about The Turkish Red Crescent society.                                                                                           |



SAHİBİ : Türkiye Kızılay Derneği adına Genel Başkan MECDİ S. SAYMAN

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : Nihat AŞAR

TEKNİK MÜDÜR : Seyfeddin Orhan ÇAĞDAŞ

Dizildiği ve basıldığı yer : AJANS - TÜRK MATBAASI / ANKARA

Fotoğraflar : Şehir Fotoğraf Ajansı / Ankara

Dergimizin yıllık abone bedeli 60 liradır. İlanlar özel tarifeye tâbidir. İsteyenlere tarife gönderilir.

Kızılay Dergisi her ayın 25'inde yayınlanır. Basın Ahlâk Yasasına uymayı taahhüt eder.

## **Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkez Yönetim Kurulu yeniden seçildi**

Türkiye Kızılay Derneği Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, Senato seçimlerine gireceği için, 9 nisan 1966 cumartesi günü Dernekteki Genel Başkanlık görevinden ve Genel Merkez Kurulu üyeliğinden istifa etmiştir.

Durumu 12 nisan akşamki olağanüstü toplantısında görüşen Kızılay Genel Merkez Yönetim Kurulu; Dernek Tüzüğü'nün 45. maddesinin e. fıkrası gereğince Yönetim Kurulunun bu istifa sonucu düştüğünü gözönünde tutarak yeni Yönetim Kurulu seçimi yapabilmesi için Genel Merkez Kurulu üyelerini, 16 nisan cumartesi günü saat 10 da olağanüstü toplantıya davet eylemiştir. Kızılay Genel Merkez Kurulunun alacağı karara kadar eski Yönetim Kurulu görevine devam etmiştir.

16 Nisan cumartesi günü olağanüstü olarak saat 10 da toplanan Kızılay Genel Merkez Kurulu, yeni Genel Başkanı ve yeni Yönetim Kurulu üyelerini seçmişlerdir.

Yapılan seçimde; Genel Başkanlığa Mecdi S. Sayman, Başkanvekilliklerine Avukat Mehmet Nomer, Tuğgeneral Dr. Mustafa Bilhan, Genel Sekreterliğe Avukat Yavuz Kadioğlu, Teftiş Üyeliğine Orhan Solok, Muhasip Üyeliğine Nermin Arpacıoğlu, Vezne Üyeliğine de Dr. Kemal Koçak seçilmişlerdir.

Türkiye Kızılay Derneği Genel Başkanlığında ve Genel Merkez Yönetim Kurulundaki değişiklikleri sayın okuyucularımızın ve bütün Kızılay mensuplarının bilgilerine sunarız. Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkez Kurulunun 16 Nisan cumartesi günü yaptığı olağanüstü toplantı fotoğraflarıyla yeni Yönetim Kurulunun fotoğrafları 4 ve 5. sahifelerdedir.





Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkez Kurulu 16 nisan 1966 cumartesi günü saat 10 da olağanüstü bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda, yeni Genel Merkez Yönetim Kurulu seçilmiştir. Yukarıdaki fotoğrafta toplantı başladıktan sonra (soldan sağa) Tuğgeneral Dr. Mustafa Bilhan, Nermin Arpacıoğlu, Ziya Yörük, Osman Sait Calay, Celâleddin Işılay, Nedim Akçer, Muslih Fer, Muvaffak Kırılı (İmar-İskân Bakanlığı Temsilcisi), Dr. Kemal Koçak, Orhan Solok, Osman Pekin, Gökalp Köymen, Nihat Hürcan, Cafer Aydın, Prof Dr. Nusret Karasu, Güner Acar, Yavuz Kadioğlu ve Melâhat Ruacan, alttaki fotoğrafta da Mecdi S. Sayman Genel Başkanlığa seçildikten sonra görüşmelerden diğer bir safha görüyor.





Türkiye Kızılay Derneği Genel Merkez Yönetim Kurulunun yeni üyeleri (Soldan sağa) : Vezne üyesi Dr. Kemal Koçak, Genel Sekreter Avukat Yavuz Kadioğlu, Genel Başkanvekili Tuğgeneral Dr. Mustafa Bilhan, Muhasip üye Nermin Arpacıoğlu, Genel Başkan Mecdî S. Sayman, Genel Başkanvekili Avukat Mehmet Nomer, Teftiş üyesi Orhan Solok.



İnsan çocukluk çağında kişiliğine ve hayatına hükmeden ve «bilinç dışı» örgülerindeki iç güdüsel isteklere ve dürtülere tâbi olan bencil eğilimli bir yaratıktır; ve erginlik ile olgunluk dönemlerinde de moral kişiliğine ulaşmış bir varlık olarak az çok bunun kalıntılarını ve izlerini muhafaza etmekte; yahut çeşitli komplekslerini yutmakta; ve zaman zaman hale ait bazı kamçılamalar ve sarsıntılarla bu bencilliğini şu ve bu şekilde belirtmektedir. Şüphesiz ki bütün bunlar dinamik bir şuuraltı psikolojisine ve buna çocuk hayatının ilk aylarından itibaren işleyen «aile - okul - toplum» terbiyesine bağlı olarak insan ergiliğinde bir karakter ve moral modelini almaktadır. Psikanaliz ekolünün esaslarına göre sağlam bir «Surego = Surmoi = Benlik üstü» cihazına yani isyancı, anarşik, iptidai dürtüleri dizginliyen moral bir kontrole sahip olmak denir. Bu klâsik moralistlerin çağlardan beri çeşitli şekillerde tarif ettikleri, J. J. Rousseau gibi ediplerin ve şairlerin Tanrılaştırdığı «Vicdan» dan başka bir şey değildir. Yine eskilerin içimizde veya sağ ve sol omuzumuzda tasarladıkları melek ve şeytan modern psikolojinin «şuuraltı» ile «şuuruüstü = Surego» anlamlarının ampirik ifadesidir. İnsanda herhalde, beyin örgülerinin yapılışı itibarıyla, moral öncesi (Pre-moral) bir kabiliyeti ve eğilimi vardır; nitekim beyin bazı organsel bozukluklarında veya noksanlıklarında aşıkâr huy ve ahlâk sapıklıkları görülür. Ancak çevre terbiyesi biopsikolojik dürtülere doğru yolları gösterecek nitelikte olmadığı takdirde yalnız anadan doğma moral istidadı yani ahlâk öncesi eğilimi moral kişilik organlaşmasına yetmez. İnsanlar her şeyden önce «Sansorium» dediğimiz beş duyu organları ile dış tabiata dönmüşler; ve onun incelenmemesi ve gör-güsü ile uğraşmışlar; ve daha ziyade natüralist olmuşlardır. Zira büyük ve öldürücü tehlikeler, tufanlar ve yer sarsıntıları dış âlemden gelmekte idi. Dış dünya olaylarını bilmek ve tanımak ve daha doğrusu fizik ve matematik bilimleri günlerimizin «Kâinatı fethetmek ihtirası ve kompleksi» ne kadar bizi götürmüş; ve insanlara bugünkü dev maddi medeniyeti kurdurmuş-tur.

Ancak insan kendi öz tabiatını ve içrel mahiyeti-ni moral kaideler ve bilimlerle öğrenebilir. Gerçi en eski zamanlardan beri Plâton, Aristo, Descartes.. gibi filozoflar daha ziyade teorik felsefi düşüncelerle insanın mânevî âlemine de dönmüşler; ve teoriler kurmuşlardır. Lâkin gerçek ruh bilimi çok yavaş gelişmiş; ve psikoloji ancak çağımızın başında objektif bir bilim istiklâlini kazanmıştır.

İnsanın en güç yükümlerinden biri «kendi iç benliğini hakkile tanıması, kusurlarını bilmesi ve kendini olgunlaştırması» dır. Bunun gerçekleşmesinde inan ile hakikat arasında bâtil inançlar, töre ve aile saplan-malar; bilinçdışı kompleksler, santimental düşünceler, maddi nimetler ve menfaatlar karışır ve esasında iyi niyetli olan insanları şaşırır. Çevre telkinleri ve iradesi kadar sathî nefis kontrolü vicdana ters kararlar verdirebilir. Bu psikanalistlere göre «zaif şuuruüstü» ve ya aksine «Despot Şuur üstü» nün eseridir. O halde insanın kendini iyi tanıyabilmesi için ruhunun derinliklerine girmesi, nefisini diğer insanların davranışlarıyla kıyaslaması gerekir. Ancak bu içrel inceleme, bir

# Nefsimizin Yargıçı

YAZAN  
Prof. Dr. RASİM ADASAL

çok hislerin araya girmesi dolayısıyla, güç ve taraflı olabilir. Ziya Paşa'nın vaktile «nefsinde dahi eyleye icrai adalet!» mısraında özetlediği benlik yargılaması ancak moral bakımından olgunlaşmış olan insanlarda başarılı bir ruhsal telâfi mekanizmasıdır. Vaktile Roma filozofu Seneca bunu çok güzel özetlemiştir: «Her gün kendi kendimi yargılıyorum. Artık odamda ışık olmadığı zaman bütün bir günümü ait işlerimi gözden geçiriyorum. Bütün söylediklerimi ve yaptıklarımı canlandırıyorum; ve hiç bir şeyi vicdanımdan gizlemiyorum..» Başka bir fikir adamı bir çok insanların nefislerinde habislik telkinleriyle kötülük yaptır-mak isteyen şeytan ruhunu —Faust'teki mephistopheles gibi— çok açık bir şekilde belirtmektedir: «İçimden geçmiyen fenalık ve çağlamayan tek bir ihtiras, tek bir arzu yoktur. Rakibimin felâketini ve hattâ ölümünü ister gibi; ve sevinecek gibi oluyorum. Şunu ve bunu yapmak; hayvanî eğilimlerime mağlûp olmak suretile bir suç işleyecek oluyorum. Lâkin çok kısa bir süre içinde başımı iki avucumun içine alarak aklımla düşünmiye başlıyor; kendimden utanıyorum; içimdeki şeytanı eziyor; kendime geliyor; ve Tanrıma beni bağışlamasını yalvarıyorum».

Bu vicdan olgunlaşması ile benlik yargılanması-nın —eskilerin nefis mürakabesi dedikleri— en üstün derecesidir. Büyük filozof Kant'a göre bunu sağlayan iki motif, iki kudrettir: Başımızın üstündeki yıldızlı gök ve moral kanun veya terbiye!

İnsan bir gelişme yaratığı olarak kendini bilme-ye ve bir vicdan sahibi olmaya başladığı andan beri bir filozof dürtüsü ile kendine «Ben kimim? İyi ve sevilir -sayılır bir insan sayılmam için ne şekilde hareket etmeliyim? Hayatımın amacı nedir? Diğer insanlarla olan ilişkilerimin mânası ve mutlu sonuçlarının etkenleri nelerdir?» sorularını daima tekrarlamış ve durmadan sormaktadır. Bu Ademoğlunu moral öncesi insan taslağından olgun ahlâk kişiliğine götüren moral felsefe ve terbiyedir; ve şüphesiz ki bu çağların eseridir. Büyük milli şair Mehmet Akif bir umutsuzluk veya beşeri ıstırap anında «Feryat» veya «Tevhit» şiirini yazmış ve Tanrıya isyan eder gibi şu mısra da deşarjını yapmıştı:

«Zalimlere kahrın o kadar verdi ki meydan  
«Yok âdili mutlak!» diyerek yeis ile vicdan

Lâkin az sonra bu eksistansialist düşünceden kurtul-makta ve inancını ve umudunu şu mısra da belirtmek-tedir:

«İmandır O cevher ki, ilâhî ne büyüktür!  
İmansız olan paslı yürek sinede yüküttür»

Bütün bunları çağlarca önce putları inkâr etmiş, Ati-ne tiranlarına (diktatörlerine) düşünce ve inanç hür-riyeti aşkına kafa tutmuş ve ölüme mahkûm edilmiş olan filozoflar hocası Sokrat'ın şu tarihî ve ebedî sö-zünde toplayabiliriz:

«Kendini bil!»



# KIZILAYDAN MEKTUPLAR - KIZILAYA MEKTUPLAR

## PEK SAYIN KIZILAY EKİBİ DOKTOR VE HEMŞİRELERİNE,

Kıbrıs mücadelesi başladığı gündenberi Anavatanımız Kızılay Teşkilatının en kritik günlerimizde yardımımıza koşan pek değerli ekiplerine ne kadar minnettar bulunduğumuzu arzetmeme müsaade buyurmanızı rica ederim.

Burada bulunduğunuz müddetçe, kahraman ruhahitlerimiz ile fedakâr Kıbrıs Türk halkına gösterdiğiniz hizmetler her türlü takdirin fevkindedir.

İstirap çeken Kıbrıs Türkünün bir kısım sızıları sizlerin müşfik ellerinizde dinmiştir. Millî mücadelede anımızda yanbaşıımızda bir Kızılay Ekibinin bulunması bizlere büyük kuvvet vermektedir.

Fedakâr ve cefakâr Kıbrıs Türkünün arasında geçirdiğiniz bu günlerin hatırası olarak ufak birer hediye gönderiyorum. Lütfen kabulünü rica eder, sonsuz minnet ve şükranlarımı sunarım. 9.3.1966

Saygılarımla  
LEFKESE MİLLETVEKİLİ  
M. KEMAL DENİZ

T. C.  
K. K. K.  
59 UNCÜ TOPÇU ER EĞİTİM TUGAY  
KOMUTANLIĞI - ERZİNCAN

21.MART.1966

PER : 3059-2-66/5154  
KONU : Teşekkür

**TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ BAŞKANLIĞINA**  
**ANKARA**

İlgi : Türkiye Kızılay Derneği Genel Başkanlığının 25 Şubat 1966 tarih ve Neş. Md. - 6005 sayılı (Bayrak verme töreni hakkındaki) yazıları.

1 — 59 uncu Er Eğitim Topçu Tugay mensubu subay, astsb. ve erlerin, Erzurum Kan Merkezine yapmış olduğu kan bağışlarının bir şeref ifadesi olan bayrağın teslimi sırasında, 19 Şubat 1966 günü yapılan törende fotoğrafınız tarafından çekilen ve ilgili yazı ile gönderilen 42 adet fotoğrafı büyük memnurlukla almış bulunuyoruz. Bu fotoğraflar panolarımızda lâyık olduğu yerde şeref sembolü olarak muhafaza edilecektir.

2 — Tugayımız, Türk Ordusuna has prensipleri dahilinde Kızılay Kan Merkezine bağışta bulunmakla sonsuz haz duymakta, Türk Milletine sosyal konularda hizmet etmeyi şiar edinmiş bulunmaktadır.

Gerek sayın komutanlarımız, gerekse şahsım ve Tugay personeli hakkında sitayışkâr ve samimi ifadelerinize teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

NABİ ALPARTUN  
Tugay Komutanı - Top.  
Kd. Alb.

## LEAGUE OF RED CROSS SOCIETIES

WORLD FEDERATION OF NATIONAL RED CROSS, RED CRESCENT  
AND RED LION AND SUN SOCIETIES

Telegraph : LICROSS - GENEVA  
Telephone : 31 55 40  
Telex : 2255

1211 GENEVE  
SWITZERLAND

17th March, 1966

Dr. Fikret Pamir,  
President,  
Turkish Red Crescent Society,  
General Headquarters,  
Yenisehir,  
Ankara.

Dear Mr. President,

We received at the end of January five copies of your November '65 issue of "Kizilay Dergisi", in which you devoted considerable space to the XXth International Conference of the Red Cross in Vienna, the meetings of the League's Board of Governors and those of the various commissions.

Although this comes rather late, I would like to tell you how much the League - and, very naturally, myself personally - appreciates this coverage, with its most interesting articles and great variety of excellent photographs, and extend to you our sincere thanks.

With all good wishes for the continued success and prosperity of the Turkish Red Crescent Society,

Yours sincerely,

Nedim Abut  
Acting Secretary General

**Dr. FİKRET PAMİR**  
**TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ**  
**GENEL BAŞKANI**  
**ANKARA**

Sayın Bay Başkan,

İçinde Viyana XX. Uluslararası Kızıllaç Konferansına, Lig İdare Meclisi ve çeşitli komisyon toplantılarına geniş bir yer ayırdığınız Kızılay Dergisinin Kasım 1965 sayısından 5 adedini, Ocak ayının sonunda almış bulunuyoruz.

Dergilerin geç gelmesine rağmen içindeki muhtevasından, ilgi çekici makalelerden ve çeşitli fevkalâde fotoğraflardan dolayı Lig'in ve gayet tabii olarak bizzat şahsen benim de ne derece memnun olduğumu ve içten gelen teşekkürlerimizi bildirmek isteriz.

Türkiye Kızılay Derneğinin devamlı muvaffakiyeti, saadet ve refahı temennileriyle.

Saygılarımla,  
**NEDİM ABUT**  
GENEL SEKRETER VEKİLİ

## KIZILAY GENEL BAŞKANLIĞINA

25/Kasım/1965 gün ve 29580 sayılı buyruklarınız gereğince afiş ve broşürler tamamen alınmış olup 16.2.1966 tarihinde Kızılay Eğitsel Kolumuz Enstitünün müsait bir yerinde Kızılay Köşesi tanzim ederek öğrencilerimizin istifadelerine arz edilmiş köşe öğrencilerimiz tarafından çok ilgi ve alâka görülmüştür. Enstitümüz öğrencileri ve Kızılay Eğitsel Kolu namına Genel Merkezimize sonsuz teşekkür ve şükranlarımızı arzetmeyi bir kutsal ödev sayarız.

MİMARŞİNAN YAPI ENSTİTÜSÜ  
MÜDÜRLÜĞÜ - KAYSERİ



# KIZILAY İLK YARDIM HASTANESİNİN HİCAZDAKİ ÇALIŞMALARINDAN HABERLER

## 24.3.1966 TARİHİNDE GELEN HABER

Kızılay Genel Merkezi tarafından, Hacca gidenlere gerekli sağlık yardımında bulunmak üzere, 10 mart perşembe günü Ankara'dan Suriye-Ürdün kara yoluyla Hicaz'a gönderilen 50 yataklı Kızılay İlk Yardım Hastanesiyle 30 kişilik sağlık ekibi adına dün Kızılay Genel Merkezine bir telgraf çeken Ekip Başkanı Kızılay Genel Merkez Kurulu Üyesi Hayrettin Vardar salimen Medine'ye vardıklarını ve bugün de Medine'den Cidde'ye hareket edeceklerini bildirmişti.

## 1.4.1966 TARİHİNDE GELEN HABER

Kızılay Genel Merkezi tarafından, Hacca gidenlere karayolundan gidiş ve dönüşlerinde olduğu gibi Hac Farızasının devamı müddetince de gerekli sağlık yardımında bulunmak üzere gönderilen 50 yataklı İlk Yardım Hastanesiyle 30 kişilik Sağlık Ekibi Mekkede çalışmalarına başlamıştır.

Kızılay Hac Sağlık Ekibinin bir bölümü ise bugün Arafata geçmiştir. Bu suretle, Türk Kızılay Derneği İlk Yardım Hastanesi Mekkede çalışmalarına devam ederken Sağlık Ekibinin bir bölümü de Hac Farızasının ifası dolayısıyla Arafata çıkanların sağlık durumlarını yakından izlemekte ve gerekenlere yardım hazır bulunmaktadır.

Bugüne kadar büyük çapta müdahaleleri icap ettirecek ciddi bir olay görülmemiştir. Öte yandan Dışişleri Bakanlığına Cidde Büyükelçiliğimizden gelen bir mesajda şöyle denilmektedir :

«Mekke yakınındaki Kızılay Seyyar Hastanemizi bizzat ziyaret ettim. Devamlı bir faaliyet içinde çalıştıklarını, Türklerden başka diğer milletler hastalarına da baktıklarını gördüm. Ekip Başkanı, gereği veçhile yerleşip faaliyete geçtiklerini, işlerinin muntazam yürütüldüğünü, Sağlık Bakanlığı Ekibiyle de teşriki mesai ettiklerini, ekip âzasının sıhhatte ve iyi olduklarını, bu hususun ailelerine duyurulmasına müteşekkiri kalamalarını bildirmişlerdir.»

## 2.4.1966 TARİHİNDE GELEN HABER

Mekkede bulunan hacılarımız, dün de Hac Farızasını ifaya devam etmişlerdir. Mekkede Kızılay İlk Yardım Hastanesinden alınan telgrafta, Hacılarımızın sağlık durumlarında dün de endişe verici ciddi bir hastalık görülmediği bildirilmektedir. Ancak, çoğu Türk olmak üzere 4 bine yakın Hacı, Kızılay İlk Yardım Hastanesine müracaat ederek, basit poliklinik muayenesi yaptırmışlar, sıcak ve yaşlılığın verdiği başdönmesi ve baygınlık gibi halleri giderici ilaçlar almışlardır.

Sağlık Bakanlığı tarafından Hicaza gönderilen sağlık ekibi de Kızılay İlk Yardım Hastanesiyle işbirliği yapmaktadır.

Öte yandan Suudi Arabistan Kralı Faysal, Kızılay İlk Yardım Hastanesi Sağlık Ekibini kabul ederek kendileriyle bir süre görüşmüş, Türk Kızılayının her yıl Mekkeye bir sağlık ekibi göndererek Hacıların sağlık konularına yardımcı olmasından duyduğu memnuniyeti belirtmiştir.

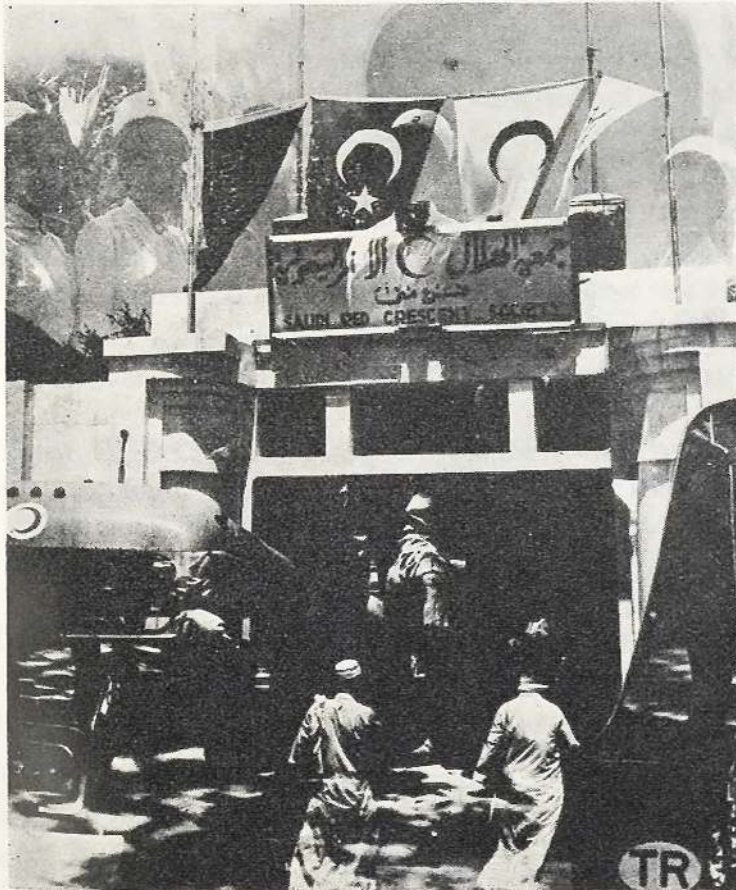
## 6.4.1966 TARİHİNDE GELEN HABER

Bugün saat 16.00 da Kızılay Genel Merkezine Mekkeden telsizle bildirildiğine göre Suudi Arabistan Sağlık Bakanı, bölgede kolera ve buna benzer herhangi bir salgın hastalığın görülmediğini bir tebliğ ile yayınlamıştır.

Bakanın bu tebliği Kızılay İlk Yardım Hastanesi ve Sağlık Bakanlığının Mekkede Bulunan Sağlık Ekibi ve Cidde Büyükelçiliğimiz tarafından da doğrulanmıştır.

Sağlık Bakanlığının ekibi 4 Nisanda, Kızılay Sağlık Ekibi ise bugün Mekkeden yurda dönmek üzere hareket etmiştir.



[illegible]



Deprem, sel, heyelân, çığ, şiddetli kış gibi tabii âfetlerle, yangın, deniz kazaları, infilâk ve çökme gibi felâketlerde, âfetzede ve felâketzedelerin ilk imdadına koşan, onların yanbaşılarında teselli bayrağını dalgalandıran teşkilâtın Kızılay olduğunu hepimiz biliyoruz.

Kızılay'ın bu fonksiyonu Tüzüğümüzün 5 inci maddesinin B/7 nci fıkrasında «Büyük yangın, âfet, yer sarsıntısı, su baskını, kıtlık, topluca veya savaş dolayısıyla göçler gibi yardımlarda bulunur» şeklinde ifadesini bulmuştur.

Âfet ve felâketlerde Kızılay'ın yardımları çok geniş bir konu olup insanlığın tümünü ilgilendiren ve hassasiyetle üzerinde durulması gereken sorunlarımızdan biridir. Kızılay bu yardım hizmetini ne şekilde ifa eder ? sorusu, konunun bölümlere ayrılarak açıklanması neticesi cevabını bulmuş olacaktır.

Hiçbir zaman, hiçbir yerde, herkes tarafından vuku bulması temenni edilen âfet ve felâketlerin maalesef vukuundan önce alınması gereken tedbirler ekseriya insan gücünün dışında bulunmaktadır. O halde konumuzu şu bölümlerde mütalâa edebiliriz :

1. Âfet ve felâketin vukuundan önce yapılması gereken ve mümkün olan tedbirler,
2. Âfet ve felâketin vukuunda felâket haberinin ulaştırılması (haber alma),
3. Âfetzede ve felâketzedelerin kurtarılması (ilk yardım),
4. Enkaz kaldırma, yaralıların nakli, ölülerin gömülmesi,
5. İaşe ve giydirilme,
6. Muvakkat iskân,
7. Moral takviyesi,
8. Âfet ve felâketzedenin mümkün mertebe felâketten önceki hallerine ulaştırma faaliyetleri,
9. Sıhhi hizmetlerin ifası,
10. Daimî iskân.

Yukarıda arzettiğimiz bölümlerin hepsi birer inceleme ve etüd konusudur. Biz bu kez, yalnız «haberalma» konusunu incelemeye ve önemini belirtmeye çalışacağız.

Bütün maddî ve manevî yardımların zamanında mahalline ulaştırılması ve olumlu bir faaliyette bulunulması iyi bir «haberalma» sistemi ile mümkündür.

Haber almayı, felâket haberinin yalnızca ilgili makamlara duyurulması anlamında mütalâa etmek doğru değildir. Her şeyden önce, âfet ve felâket hakkında, en doğru, en kısa bilgiyi toplamak ve toplanan bilgiyi değerlendirek, Genel Merkeze ulaştırmak gerekir.

Ulaştırılacak haberlerin içerisinde şu bilgiler bulunmalıdır:

- a. Âfet veya felâketin cinsi (deprem, sel, yangın vesaire),
- b. Yeri, yani ili, ilçesi, bucak ve köyü veya mahallesi,
- c. Ölü ve yaralı adedi,
- d. Yıkılan hane adedi,
- e. Açıkta kalan aile ve nüfus sayısı,
- f. İhtiyaç duyulan malzemenin cins ve miktarı (çadır, bataniye, giyim eşyası, gıda, ilaç vesaire).

Yukarıda arzettiğimiz bilginin gerçeğe en yakın rakamları ihtiva etmesi gerekmektedir. Tatbikatta ekseriya, mahalli teşkilât büyük bir telâş veya paniğe kapılmakta, gelişigüzel bilgiler ve mübalâğalı rakamlarla Genel Merkezi çok müşkül duruma sokmaktadır.

## ÂFET VE FELÂKETLERDE HABER ALMA

YAZAN  
NİHAT AŞAR



Diğer taraftan felâket haberini Genel Merkeze kim, hangi makam ulaştırmalıdır ? Tatbikatta, vatandaşlar münferiden veya topluca, Bucak Müdürleri, Kaymakamlar, Valiler, İl ve İlçe'deki Kızılay Şube Başkanları, Belediye ve Parti Teşkilâtları tarafından felâket haberi Genel Merkeze duyurulmaktadır. Ancak, çok zaman böyle çeşitli kaynaklardan gelen haberin birbirleriyle mübâyenet halinde bulunduğu müşahade edilmektedir. Genel Merkez, gelen haberlerden hangisinin doğruluğuna inancaktır ? Genel Merkezden bir eleman gönderip tahkik ettirilmesi zaman kaybına sebebiyet vermektedir. Oysa, yardımın değeri, yardım maddelerinin en kısa zamanda mahalline ulaşmasıdır. Bazan çadır yüklü kamyonlarımızın, bize ulaşan yanlış ve mübalâğalı haberler yüzünden, geri döndüğü, yapılan bütün masraf ve emeklerin boşa gittiği görülmüştür.

Demek oluyor ki doğru haber alma, yapılacak yardımın cins ve miktarını tâyin etmek bakımından büyük önem taşımaktadır.

Haberin zamanında Genel Merkeze ulaşması da, diğer önemli faktörlerden biridir.

Âfet ve felâketin üzerinden uzunca bir zaman geçtikten sonra yapılacak yardım değerinden çok şey kaybetmektedir.

Burada sırası gelmişken haber alma vasıtalarına temas etmek yerinde olacaktır. Malûm vasıtalar; mektup, telgraf ve telefondur. Bu meyanda, İçişleri Bakanlığının Vilâyetlerle irtibat halinde bulunan Telsiz Teşkilâtından istifade edilmektedir.

7269 sayılı Umumî Hayata Müessir Âfetler Hakkındaki Kanun, âfet ve felâketlerde, Mülkiye Âmirlerine P T T ücretlerinden muafiyet tanınmışsa da tatbikatta, Kızılay Şubelerine ve Kızılay Genel Merkezine böyle bir muafiyet ve tercih tanınmadığından, haberleşmede zaman ve para bakımından kolaylık sağlanamamaktadır.

Halen tadilât safhasında bulunan 7269 sayılı Kanunun yeniden tedviri esnasında Kızılay için haberleşme muafiyet ve tercihli konuşma imkânlarının derpiş edilmesini arzulamaktayız.

Âfetin vuku bulduğu bölgede haberleşmenin bir elden yapılması, en doğru bilgilerin toplanarak değerlendirildikten sonra Genel Merkeze ulaştırılması, telâş ve paniğe kapılmadan mahallen alınması gereken tedbirlerle birlikte, vakit geçirmeden en seri vasıttadan faydalanılması olayların seyrine göre, ek ve tamamlayıcı bilgilerin sarîh olarak verilmesi, birbiriyle çelişme halinde bulunan haberlerden kaçınılması gerekmektedir. Uluslararası haberleşmelerde de aynı sistemin tatbik edileceği tabiidir.

Memleketimizde vukubulan ve uluslararası yardımı gerektirecek genişlik ve önemdeki âfetlerde, Cenevre'de bulunan Kızıllaçlar Birliği (Ligue) en seri vasıta ile Genel Merkez tarafından haberdar edilir. Bu takdirde dahi, mübalâğaya kaçmamak, âfet haberini detaylı ve sahîh malûmata istinad ettirmek zaruridir.

İyi bir haberleşmenin, en çabuk, en lüzumlu ve en değerli yardımların yapılmasını sağlayan bir faktör olduğunu hatırdan çıkarmamak lâzımdır.

## Kıbrıs Basınından İki İktibas

50  
SENELİK  
FİTİK

Olur iş değil ama hakikat işte.. Dün akşam Kızılay İlk Yardım Hastanesinde yapılan başarılı bir ameliyatla vücuttan temizlenip atılan bir fitik 63 yaşında Mormenekşeli Eyyup Emir adındaki bir soydaşımıza aitti. Senele- rin ihmalkârlığı fitığın yeni doğmuş bir bebek kadar büyümesine sebep olmuş ve ameliyatı bir hayli güçleştirmiştir.. Ameliyatı yapan Operatör Dr. Mithat Martının verdiği bilgiye göre fitığın 24 saatlik boğulmuş olması ameliyatın âcilen yapılmasını gerektirmiştir. Aksi halde hasta 24 saate kadar ölecekti. Bu suretle, hiçbir karşılık ve menfaat beklemeden Kıbrıs Türkünün yardımına koşan Anavatanımızın fedakâr doktor ve hemşireleri müşfik elleriyle bir soydaşımızın daha yarasını sardılar, onu hayata kavuşturdular. Ameliyat esnasında, hamiyetperver Kızılay ekibi hastayı gerekli tıbbî ma'zemenin çok az oluşu sebebiyle bayıltmadan ameliyat etmiş, bu arada hastanın apandisitini de alarak bir taşla iki kuş vurmuş ve hasta bir saatlik ameliyat süresinde hiç bir acı duymamış, doktor ve hemşirelerle sohbet etmiştir.

Bu yazı 17.3.1966 tarihinde Kıbrısta (BOZKURT) gazetesinde Bilbay Eminoğlu tarafından foto röportaj olarak yayınlanmıştır.

## Lefkoşede Tıbbî Bir Seminer

Kızılay hastahanesinde evvelki gün saat 20.30'da Lefkoşa doktorlarının iş-tiraki ile bir tıbbî seminer düzenlenmiştir.

Senenin ikinci semineri olan bu toplantıda yara ve cilt difterileri hakkındaki demonstrasyon ve nazari malûmatı Kızılay doktorlarından Dr. Ömer Yapar takdim etmiştir.

Ender görülen bu vak'alar hakkında doktorlar fikirlerini beyan etmişlerdir. Toplantı gayet samimi bir hava içinde cereyan etmiş ve bu gibi toplantıların devam ettirilmesi temennisi izhar edilmiştir.

Bu yazı 19.3.1966 tarihinde Kıbrısta (Halkın Sesi) gazetesinde yayınlanmıştır.



# Kızılay İstanbul Kan Merkezinin çalışmaları

En son yapılan istatistiklere göre yurdumuzda en çok rastlanan kan grubu A, en nadir olanı ise RH negatiftir

RÖPORTAJ  
SELMA TÜKEL

1958 yılındanberi aralıksız olarak başarılı çalışmalarına devam eden; nüfusu iki milyonu aşan İstanbul şehrinin kan ihtiyacını imkânları oranınca karşılamaya çalışan Kızılay İstanbul Kan Merkezince 1965 yılında 24.303 şişe kan bağıışı kabul edilmiş ve 1966 yılında 28 bin şişe kan bağıışı sağlanması programlaştırılmıştır.



Kızılay İstanbul Kan Merkezi 4 doktor, 5 teknisyen, iki hemşire, 10 teknisyen hemşire, 13 hizmetli kadrosu ve nöbetçi doktora, günün 24 saatinde hizmete açık ve her türlü yardıma hazır durumdadır. Kan Merkezine günde ortalama olarak 50-70 kişi kan gruplarını tayin ettirmek için başvurmaktadır. Kan bağıışı için gelenlerin sayısı ise 5-10 arasında değişmektedir. Bahar mevsimi dolayısıyla kan bağıışlarında az da olsa bir artış görülmekte, bu artış kış ve yaz aylarında düşmektedir.

En son yapılan istatistiklere göre memleketimizde kan gruplarının dağılışı şöyle bir oran göstermektedir; A grubu % 44, O grubu % 33, B grubu % 16, AB grubu % 7, nadir olan RH negatif grubu ise bütün kanların % 15 i civarındadır. En çok aranan kan ise RH negatif ve pozitif grubu kandır. Bu duruma göre, yurdumuzda en çok bulunan kan grubu A, en az bulunan ise RH negatif grubudur.

1966 yılının ocak ayında İstanbul Kan Merkezi Gezici Ekip ve Mavi Melekleri ziyaret ettikleri askeri birliklerden 2075 şişe, merkezde 75 şişe olmak üzere 2150 şişe, Şubat ayında ise 2340 şişe kan bağıışı sağlamışlardır.

Kan Merkezinin çalışmaları hakkında bilgi veren; Merkezin 9 yıllık doktoru ve Müdür Yardımcısı Bakteriolog Servet Aktüre, bir ayda merkezden 50-60 şişe civarında plâzma sevk edildiğini, plâzmaların, su kaybını gerektiren olaylarda, yanıklarda, şoklarda, ödemlerde, protein kaybını gerektiren olaylarda kullanıldığını belirterek aşağıdaki açıklamayı yapmıştır :

— Taze kanın miadı 21 gündür. Plâzma olarak da kan 5 yıl saklanabilir.

Kızılay İstanbul Kan Merkezi, hastanelerden istenen günlük kan ihtiyacını karşıladığı gibi yarın için de plâzma stokları meydana getirmektedir. Fotoğrafta, hazırlanan plâzma stokları görülüyor.



2 şişe taze kandan 1 şişe kuru plâzma elde edilmektedir. Kanın bozulma sebebi eritrositlerin parçalanmasıdır. Taze kan ne kadar çok gelirse, o kadar çok sarfedilmektedir. Şehrimizde taze kana son derece ihtiyaç vardır. Başta hastaneler olmak üzere reçete sahibi kişiler taze kan için bize başvurumaktadırlar. Hastanelerle devamlı işbirliği yaparız. Hatırlarsınız, geçen yıl stadyom olayı olmuştu. Ekip dışarıdaydı, merkezde oldukça yalnızdık. Bizim dışımızda da olsa, yapılan anonsla, 5-6 doktor gönüllü olarak Kan Merkezimize gelerek, akşama kadar çalıştılar, bize büyük yardımlarda bulundular. Yanıbaşımızdaki, İstanbul Üniversitesi Çapa Ortopedi Kliniği özellikle daima yardımlaşmalarınız olan bir klinik. Orada devamlı çalışan bir doktor arkadaş anlaşmalı olarak gece bizde nöbet tutar.

Kan bağışlarımızın çoğunluğunu Askeri Birliklerden sağlamaktayız. Başta sayın Komutanlar olmak üzere birliklerimizin kan bağışi konusunda gösterdikleri büyük anlayış ve ilgiye müteşekkirimiz. Kan bağışının hayat kurtarıcı, sağlık kazandırıcı büyük önemini gönülden benimseyen Mehmetçiklere başta subay ve komutanları olarak, daima şükran borçluyuz. Bir program dahilinde askerî birlikleri ziyaret edip, kan bağışlarını kabul ediyoruz. Program çerçevesinde birliklerin kan bağışlarından bir yıl sonra tekrar ziyaretlerine gidiyoruz.

1965 yılında toplanan kanlarla geçen ay ve yıllardan devredilen kanların 27102 şişesi merkezimizce dağıtılmış, 1440 şişesi plâzma için saklanmış, 231 şişesi test serumu inâlatında kullanılmıştır. Elimizde halen 1962 şişe kuru plâzma mevcuttur. Ayrıca bu ay içinde Ankara Kan Merkezine 200 şişe, İzmir Kan Merkezine 100 şişe, Bursa Kan Merkezine 25 şişe kuru plâzma gönderdik.

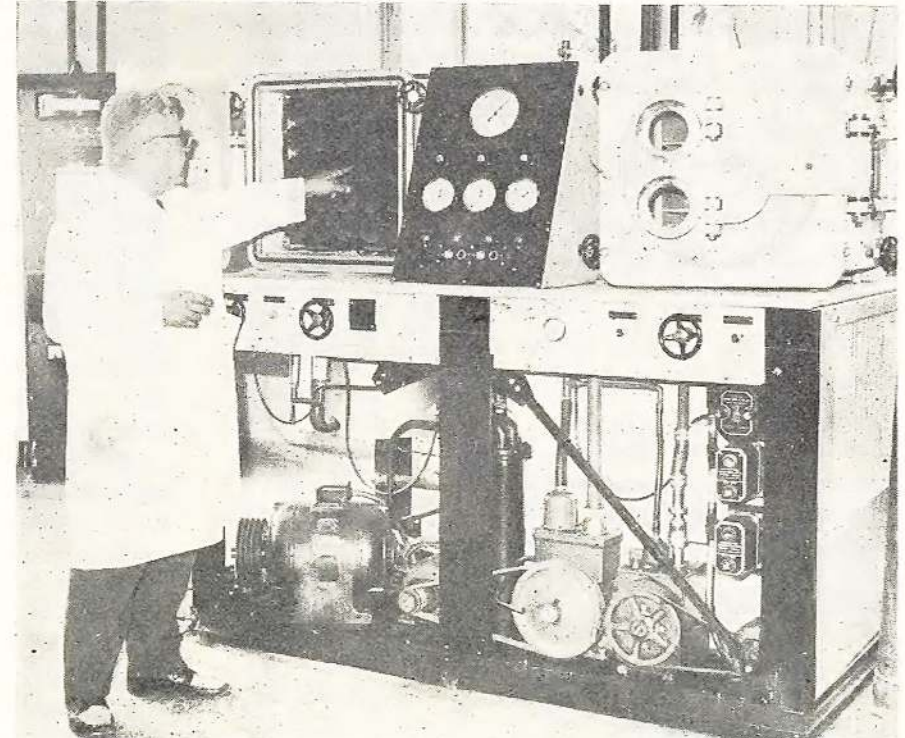
Kan çalışmalarımız yıldan yıla belli bir artış göstermektedir. Ama herşeyden önce halkımızın kan bağışının yurt sağlığı yönünden sağlayacağı büyük faydaları benimseyerek, bir damla kanın kurtarılan bir can olduğu inancını duyarak kan bağışının yurt çapındaki oranını arttırmaları gerekmektedir. Ayrıca, bütün uygar ülkelerde olduğu gibi herkesin kan grubunu gösteren kartını, hüviyet cüzdanıyla birlikte cebinde taşıması da kaçınılmaz bir gerçektir. Zorunlu durumlar dışında, sırf medeni bir anlayışla kan grubunu tayin ettirmek için Kan Merkezimize başvuranların sayısı yok denecek kadar azdır.



Kızılay İstanbul Kan Merkezi gezici ekip ve Mavi Meleklerine Kâğıthane İstihkâm Okulu Komutanı Kurmay Albay İzzet Atalay bizzat kan bağışlayarak öğrenci ve subaylarına kan bağışında öncülük etmiştir. Fotoğrafta, Kâğıthane İstihkâm Okulu Komutanı Kurmay Albay İzzet Atalay kan bağışlarken görülmektedir.



İstihkâm Okulu Komutanı Kurmay Albay İzzet Atalay, kan bağışından sonra yapılan ikrama teşekkür ediyor.



Kızılay İstanbul Kan Merkezinin plâzma makineleri dünyanın en modern tesislerinden biridir. Dr. Mithat Martinin gösterdiği yere, taze olarak saklanan kanlar 21 inci günleri gelince yerleştirilir ve gereken ameliyelerden sonra plâzma haline getirilir.



# Kızılây Karahisar Madensuyu ve Özellikleri

Kızılây Karahisar Madensuyu mide rahatsızlıkları için her yönden tavsiyeye şayan olduğu gibi karaciğer ve safra yollarıyla fena beslenmeden ileri gelen bozukluklara da büyük fayda sağlar.

YAZAN

Prof. Dr. KERİM ÖMER ÇAĞLAR



Afyon İli hudutları içinde Afyon-karahisar şehrinin 22 kilometre kuzeyinde bulunan Kızılây KARAHİSAR MADENSUYU tesisleri şehre muntazam bir şose ile bağlı olduğu gibi demiryolu hattı üzerinde de bulunması itibarıyla buraya diğer vasıtalarından başka trenle de gidilebilir. Madensuyu tesisleri Hamam İstasyonunun 1700 metre batı ilerisinde denizden yüksekliği 1000 metre olan, etrafı dağlarla çevrili bir vâdide meyilli bir sırtın eteklerindedir. Tesisler tren hattının 300 metre kadar uzağındadır.

KIZILAY KARAHİSAR MADENSUYU Memleketimizde en önce ele alınmış ve pek çok analizi yapılarak üstünde önemle durulmuş şifalı suların başında gelir.

Kaynakların araştırılmaları esnasında ortaya çıkan eski tesisler suyun kullanış tarihinin pek eski, hattâ tarihten önceki devirlere kadar gittiğini göstermektedir. Son kazılarda rastlanan bir kaç yüz metre uzunluk ve otuz metre derinlikteki eski tesisat artıkları bunun tipik şahidlerinden bir tanesidir. Nitekim yine burada bulunan ateşle işlenmiş tahta kısımlar kaynakların tarihten önceki devirlerde kullanıldığı fikrini kuvvetlendirmektedir.

Kaynakların, Romalılar zamanında bir gelişme gösterdiği, yapılan kazılarda bulunan o devre ait kırık testi parçalarından anlaşılmaktadır. Eski kaptajın bozulup su yollarının mavimtırak bir çamurla ve büyük taşlarla tıkanmış bir halde bulunmasının buradan bir buçuk kilometre güneyde bulunan hamam sahipleri tarafından rekabet sevgiyle yapıldığı tahmin edilmiştir. Sonradan suyun tekrar ve bu defa başka noktadan fışkırarak eski Metropolisliler (bunun harabeleri Ayaz-İn yanındadır) tarafından kullanıldığı tesbit edilmiştir.

Osmanlılar, ele geçen yazılara göre KARAHİSAR Madensuyu ile 1900 yılından sonra esaslı bir şekilde meşgul olmaya başlamışlardır. Padişah Abdülhamide

Belçikalı hekimi bu suyu tavsiye etmiş ve ilk analiz Mektebi-Tıbbiyei-Şahane muallimlerinden Kimyager Ali Rıza bey tarafından yapılmıştır. Bunun üzerine KARAHİSAR madensuyunun imtiyazı Şişli Etfal Hastanesine verilmiştir. Birinci Dünya Harbinden (1914) sonra suyun imtiyazı Afyon Karahisar Özel Muhasebesine geçmiş ve 1924 de de tüccardan bir zata kiralanmıştır. 1926 yılında Maadin Kanununun çıkmasıyla kaynaklar Devlete geçmiş ve bir mukavele ile Türkiye Kızılây Derneğine devrolunmuştur.

## ÇEVRE KAYNAKLARI HAKKINDA BİR KAÇ SÖZ :

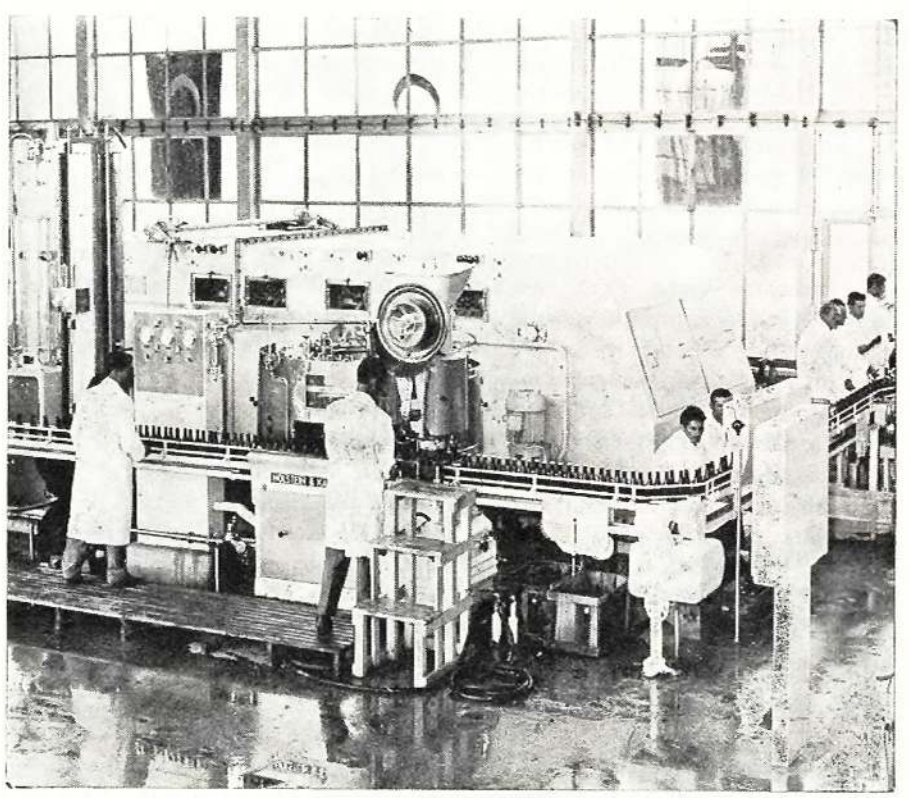
KARAHİSAR Madensuyunun kaynakları bir kaç kilometrekarelik bir arazi altında açılmış olduğu için pek çok yerlerden toprak yüzüne çıkarlar. Ve hattâ bazı kaynaklar civardan geçen derenin içine sızdıkları için bu derenin suyu da sel sularının katıştığı zamanlar dışında madensuyunu andırır kekremsi bir lezzete sahip olur.

Nitekim yaz aylarında derenin suyu kuruyunca yüzeyde meydana gelen beyaz renkteki tuz tabakasını toplayıp bunu sabun yerine kullanan köylülere rastlanır. Bu tuz aslında Karahisar Madensuyunun terkiibini yapan tuzlardan başka bir şey değildir ve % 85 oranını bulan Sodyum minerali ile % 68 oranındaki Hidrokarbonat aviyonunun bileşiminden meydana gelen Sodyum-Bikarbonattan ibarettir.

Aslına bakılırsa KARAHİSAR madensuyu ile bundan az ötede olup yine bir yamaçta bulunan GAZLIGÖL kaplıcası kaynaklarının aynı menşeden doğdukları muhakkaktır. Aradaki fark hemen hemen sadece sıcaklık derecesinin ayrı olmasından ibarettir ki bir de sıcak olan Gazlıgöl sularının soğumaya fırsat kalmadan yeryüzüne çıkmalarına karşılık KARAHİSAR Madensuyu çevresindeki sular bir miktar ısılarını kaybettikten sonra fışkırmaktadırlar. Özet olarak diyebiliriz ki hepsi de GNAYS kayaları arasından çıkan bu suları aynı kaynak beslemektedir. Hiç değilse aksi bir çok kilometreleri bulan bir fay hattı bu mineral su formasyonunun asıl sebebidir. Karahisar madensuyu ile Gazlıgöl Kaplıcası civarındaki Uyuz ve Çoban Hamamları da aynı ana kaynaktan beslenmektedirler.



TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ, AFYONKARAHİSAR MADENSUYU İŞLETMESİNDE MODERN TESİSLER VÜCUDE GETİRMİŞTİR. SULAR EN SİHHİ ŞEKİLDE ŞİŞELERE DOLDURULMAKTA VE YURDUN HER TARAFINA SEVKEDİLEREK HALKIN İSTİFADESİNE ARZEDİLMEKTEDİR. B KAYNAĞI KARBONİK ASİTÇE DAHA ZENGİN OLDUĞUNDAN BUNUN GAZLARI TOPLANARAK YİNE MADENSUYU KULLANILMAK ŞARTIYLA SODALI SU İMAL EDİLMEKTEDİR. BUNA TABİİ SODA DENİLMESİNİN SEBEBİ HEM SUYUNUN MİNERAL SU OLMASI, HEM DE GAZININ BAŞKA TESİSLERDE OLDUĞU GİBİ YAPMA GAZ OLMAYIP KAYNAKTAN ELDE EDİLEN TABİİ GAZ OLMASINDIR.



#### KARAHİSAR MADENSUYUNUN BUGÜNKÜ DURUMU :

Az önce belirttiğimiz gibi çok eski devirlerden beri insan sağlığına hizmet eden Karahisar madensuyu kaynakları son olarak 1900 yılında Osmanlı Türkleri tarafından yeni baştan ele alınmıştır. Aynı zamanda Etfal Hastanesi Kimyageri olan Ali Rıza 20.12.1318 (şimdi kullandığımız takvime göre 1903) tarihinde yaptığı analizden sonra su 1906 yılında Paris'de Laboratoire des recherches medicales Müessesesinde ikinci bir tahlilden geçmiştir. Daha sonra suyun Bordeaux Üniversitesi Profesörlerinden Walther Nice tarafından da analizi yapılmıştır. Alman ve İngiliz kimyagerleriyle Memleketimizde yapılan diğer analizler esas itibariyle birbirini tutan sonuçlar verdikleri için KARAHİSAR Madensuyunun kaynakları Türkiye Kızılay Derneğince ele alınmadan önce pek basit bir tesise sahip bulunmakta idi. Suları toplamak için Rahmetli Dr. Refik Saydam, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekilliği zamanında milletlerarası şöhrete sahip Alman Mühendisi A. Scherrer'i vazifelendirmişti. İlk kaynakları çıkış yerlerine kadar takip edip mükemmel bir kaptağla ele geçiren Uzman bu suretle hem suyun miktarını çoğaltmış, hem dışardan vukuu muhtemel sızıntıları önleyerek, kaynakları sağlık yönünden muhafaza altına almıştır. Şimdi su A. B. C. adları verilen 3 kaynakta toplanmıştır. Bunlar icabında birleştirilecek şekilde kapte edilmişlerdir. Miktar itibariyle en bol ve önemlisi A kaynağıdır. Ondan sonra B kaynağı gelir. Kaynakların debisi 23,5 litre/dakika olarak hesaplanmış olup günlük verimi 35 ton (110-120 bin şişe) dir.

Türkiye KIZILAY Derneği burada pek modern tesisler vücuade getirmiştir. Sular en sıhhi şekilde doldurulmakta ve Memleketin her tarafına sevkedilerek halkın istifadesine arz olunmaktadır. B kaynağı karbonit asitçe daha zengin olduğundan (litrede 2.17

gram) bunun gazları toplanarak, yine madensuyu kullanılmak şartıyla Sodali Su imal edilmektedir. Buna tabii Soda denilmesinin sebebi temiz suyunun mineral su olması ve hem gazının, başka tesislerde olduğu gibi yapma gaz olmayıp, kaynaktan elde edilen tabii gaz olmasındandır. Kaynak mahallinde doldurma tesislerinden başka İdare binaları, lojmanlar ve misafirhaneler mevcuttur.

#### KARAHİSAR MADENSUYUNUN TIBBİ DEĞERİ :

Karahisar Madensuyunun yapılan en son analiz sonuçlarını ayrı bir cetvelde veriyoruz. Bu analizler kaynak yerinde ve alınan örnekleriyle laboratuarda yazılmıştır. Kaynak yerinde suyun ekonomik değeri araştırılmış, ısısı, serbest gazları, Radon miktarı (Radyoaktivitesi) ölçülmüş, laboratuarda da spesifik tartısı, Reaksiyonu bir litre su itibariyle içinde bulunan erimiş maddeler tutarı teker teker tayin ve tesbit edilmiştir. Ölçülen katyonlar sırasıyla Potasyum, Sodyum, Lityum, Kalsiyum, Magnezyum, Demir ve Alüminyum madenleri olup Aniyonlardan da klorür, Bromür, İyodür, Sulfat, Karbonat Hidrofosfat ve Hidrokarbonat miktarları ölçülmüş ve ayrıca Metasilikatla beraber suyun kondüktivite denen elektriği iletkenlik niteliği tesbit edilmiştir.

Aynı esaslar dahilinde KARAHİSAR Tabii Soda suyunun da araştırma ve analizleri yapılmıştır.

Bu analizlerin sonuçlarına göre Afyon KARAHİSAR Madensuyu, madensuları için milletlerarası kabul edilmiş sınıflandırma sistemi içinde Alkali - Toprakalkali - Karbonat - Hidrojen - Karbonatlı sofraya ve tedaviye elverişli madensuları arasına girmekte, ayrıca bir taraftan Klorür, Bromür, İyodür, Sulfat ve Hidrojenfosfat muhteviyatı, diğer taraftan terkinde Lityum ve demir bulunduran şifalı bir su özelliği taşımaktadır. 10 Eman (3,5 milimikroküri) tutarındaki



Radon (Radiyoaktivitesi) ile KARAHİSAR suyu içildiği zaman şifa sağlayan erimiş maddelerin tesir derecesini artıran bir hususiyet de taşımaktadır.

**KARAHİSAR** Madensuyunun ne gibi hastalıklara karşı iyi geldiği hususunda bilgi vermeden önce bu suyun başka Memleketlerdeki benzerlerinden bir kaçını belirtmek isterim : Şöyle ki :

Fransanın Vichy (Vişi) kasabası, şifalı sularıyla dünya çapında şöhret kazanmış kaynaklara sahip bulunmaktadır. Vichy-Selestin Madensuyu arz altında dünyanın her tarafında aranan ve arandığı zaman da bulunan su Türkiye KIZILAY Derneğinin büyük himmetlerle dünya sağlığına hediye ettiği KARAHİSAR madensuyunun sınıfından olan bir sudur. Bu türlü suların bir az ilerde münakaşasını yapacağımız tıpsal özellikleri kısmında görüleceği gibi KARAHİSAR madensuyu Vichy - Selestin madensuyundan, terkibine giren bazı maddeleri dolayısıyla, sağlık yönünden daha başka türlü derilere de deva olacak kudrete sahip bulunmaktadır.

Yine Fransada bulunan Vals - les - Beins, içmesi ile İsviçredeki Passung içmesi, Çekoslovakyanın Teplice şehri civarındaki meşhur Bilin içmesi, Karlsbad yakınında olduğu için Karlsbad adı ile bütün Avrupada ün salan Gishul - Puchteni içmesi ve Portekiz'in Reva kasabası civarındaki Vidago madensuyu bizim KARAHİSAR madensuyumuzun ayarında olan meşhur sular dandır.

#### **KARAHİSAR MADENSUYU NE GİBİ HASTALIKLARA KARŞI İYİ BİR DEVADIR ?**

Bugün insanların % 90 ının sinir sistemi, yaşadıkları ekonomik, politik ve sosyal ortamın bir neticesi olarak pek gergin halde bulunmaktadır. Tuttuğu işte, istediği başarıyı, geçindirdiği ailede düşündüğü huzuru sağlayamamak endişesinde olmayan kaç kişi vardır? Bunun için piyasaya teskin edici onbinlerce ilaç örneği sürülmüş ve bunların her türlü vasıtalarla reklamları yapılmakta bulunmuştur. Sinirleri teskin etmek, heyecanı yatıştırarak huzur sağlamak, iyi ve rahat uyumak ve daha bin türlü ruhi sıkıntıları ya önlemek veya gidermek vaadleriyle satılan bu ilaçların içinde müessir olanları, şüphesiz vardır. Ancak alınan her ilacın, vücut organlarını zorladığı, bazan çok da olumsuz sonuçlar verdiği inkâr olunamaz. Bu sebeptendir ki, ruh hekimleri sinirli insanlara, kabil olduğu her anda, kendini tabiatın sükûnet sağlayan kucağına atmasını tavsiye ederler.

Onbinlerce ve belki de yüzbinlerce yıl boyunca insanlar sadece tabiatla haşırneşir olmuşlar ve onun sağladığı imkânlardan faydalanarak sağlıklarını korumuşlardır. Eski tıbbın ilaçları da hep tabiatın sine-sinden çıkmış ve insanlara yararlı olmuştur. Bugünkü medenî dünyanın bize sağlığını yönünden verdiği hutsuz vasıtalar insanın ömrünü uzatmış, bir zamanlar milyonlarca insanın ölümüne sebep olan hastalıklar, bu yüzden âdeta yok olmuştur.

Bununla beraber tabiatın yüksek kudretli pek çok imkânlarının yerini yapma vasıtalar alamamış, bu kuvvet tabiata mahsus bir özellik olarak devam et-

miş ve edecektir. İşte bu tabii güçlerin başında geilenlerin biri şifalı su kaynaklarıdır.

Soğuk veya sıcak, yerine göre içilerek veya banyo alınarak kullanılan şifalı suların yerini tutacak bir yapma vasıta bugüne kadar ne icad edildi ve ilerde ne de bulunmak imkânı olacaktır.

Aynı işi görmek üzere biri tabii, öteki yapma ilacın insanlar üzerindeki etkilerini kısaca yazarsam tabii olanıyla yapması arasındaki farkı daha acele bir surette anlatmış olurum.

Bilindiği gibi şifalı sular arasında bir takım içmeler vardır ki bunlar kullanıldığı zaman bir taraftan karaciğer ve safra kesesi ve yollarıyla ilgili hastalıklara iyi gelirken öte yandan bu sular aynı zamanda barsakları boşaltmaya da yararlar. Bu gibi sulardan içilecek 1-2 bardak su çok defa barsakların çabucak ve ağrısız boşalmasını sağlar. Aynı işi gördürmek için hekimler hastalarına örneğin İngiliz tuzu adı verilen bir ilacın reçetesini yazarlar. İngiliz tuzu dediğimiz madde tabii içmelerin yapısında bulunan bir maddedir ve en kesif içmece suyunda bunun miktarı litrede bir kaç gramı geçmez. Bir hasta tabii kaynaktan bir kaç bardak su içmekle, başka bir ifade ile en çok 3-5 gramlık bir dozda İngiliz tuzu almakla rahat ve ağrısız bir boşaltma yapabildiği halde, aynı madde ile bir sonuç alabilmek için eczaneden en azından 25 - 30 gram tutarında bir İngiliz tuzunun alıp içilmesi gerekir. O halde tabii kaynak suyuyla sağlanan sonucu elde etmek için, bu suyun diğer şifalı etkileri bir yana, yalnız boşaltma işi için 8 - 10 misline yakın bir dozda İngiliz tuzu kullanmak zorunda kalınır. Bu örnek bize tabii ve yapma şifa maddeleri arasındaki muazzam farkı göstermeye kâfidir. Bunun bilimsel izahını kısaca belirtmek lâzım gelse denebilir ki, tabii müshil suların içlerinde bulunan gizli bir güç o sulara, yapma müshillerle elde edilebilecek sonucun sekizde veya onda bir miktarıyla alınmasına imkân vermektedir. Bu güç tabii kaynaklara, içlerindeki erimiş maddelerin oluşlarının icadı dağılmış iyonlardan ve bu maddelerin elektriksel özelliklerinden doğmaktadır. Bu yazının maksadı, böyle bir konuyu derinliğine incelemek olmadığı için bu izahata bu kadarla yetinip şimdi KARAHİSAR madensuyunun tıpsal etkilerini anlatmaya gelelim.

Şimdi KARAHİSAR Madensuyunun hangi hastalıklara, ne şekilde etkileyerek iyi geldiğini, inceleyelim :

Hekimlere göre Afyonkarahisar madensuyu, mide rahatsızlıkları için her yönden tavsiyeye şayan olduğu gibi karaciğer ve safra yolları ile fena beslenmeden ileri gelen bozukluklara da büyük fayda sağlayan şifalı bir sudur.

KARAHİSAR ve benzeri sular bütün dünyaca mide hastalıklarının tedavisine yarayan şifalı sular olarak tanınmışlardır. Bazı insanların yemeklerden sonra midelerinde ağrılar başlar veya ekşilik hissedilir. Midesinde bu türlü bir ağrı ve ekşilik duyanlar için KARAHİSAR Madensuyu en mükemmel bir sofraya suyu olur. Yemek esnasında veya yemekten sonra içilen bu su midenin rahatlamasını sağlar. Ağrıların ve ekşiliğin sebepleri üzerinde durmaksızın, ki bunlar iç-



# Kızılay Karahisar

## Madensuyu Raporu

Raporu hazırlayan ve Analizi yapan :

**Prof. Dr. KERİM ÖMER ÇAĞLAR**

Analiz tarihi : 22 EYLÜL 1952

Spesifik tartı : + 15° de 1,0587

Temperatür : + 18° C.

### BİR LİTRE SUDA BULUNAN MADDELER :

| Katyonlar :    |       | Miligram | Milival | Milival % |
|----------------|-------|----------|---------|-----------|
| Potasyum İyonu | K'    | 13,9     | 0,356   | 0,787     |
| Sodyum »       | Na'   | 890,7    | 38,726  | 85,893    |
| Lityum »       | Li'   | Eser     | —       | —         |
| Kalsiyum »     | Ca''  | 105,4    | 5,270   | 11,647    |
| Magnezyum »    | Mg''  | 10,0     | 0,833   | 1,843     |
| Demir »        | Fe''  | 1,2      | 0,043   | 0,095     |
| Aluminyum »    | Al''' | 0,15     | 0,016   | 0,035     |
|                |       |          | 45,244  | 100,00    |

### Aniyonlar :

|                          |                                 |          |        |        |
|--------------------------|---------------------------------|----------|--------|--------|
| Klorür İyonu             | Cl'                             | 114,0    | 3,211  | 7,087  |
| Bromür »                 | Br'                             | 27,7     | 0,346  | 0,764  |
| İyodür »                 | I''                             | 0,169    | 0,001  | 0,002  |
| Sulfat »                 | SO <sub>4</sub> ''              | 24,2     | 0,504  | 1,113  |
| Karbonat »               | CO <sub>3</sub> ''              | 312,0    | 10,389 | 22,963 |
| Hidrofosfat »            | HPO <sub>4</sub> ''             | Eser     | —      | —      |
| H. Karbonat »            | HCO <sub>3</sub> ''             | 1878,8   | 30,793 | 68,061 |
|                          |                                 | 3378,219 | 45,244 | 100,00 |
| Metasilikat asidi »      | H <sub>2</sub> SiO <sub>3</sub> | 12,5     |        |        |
|                          |                                 | 3390,719 |        |        |
| Serbest Karbon dioksit » | CO <sub>2</sub>                 | 1540,00  |        |        |
|                          |                                 | 4930,7   |        |        |

Radioaktivite : 10 Eman

Reaksiyon (PH) : 6,6

Konduktivite 20° de 3353,4. 10<sup>-6</sup>. Ohm<sup>-1</sup>. Cm<sup>-1</sup>.

ten ve dıştan gelen sebeplerle hissi bozukluklardan da ileri gelebilir, KARAHİSAR Madensuyu midedeki asitliği gidererek ekşiliği ortadan kaldırdığı gibi bu su içildiği zaman sudaki asit karbonik ile mide mukozası üzerine yaptığı analjizik tesirle ağrıyı da durdurur. Yalnız bunu sağlamak için içilen su soğuk olmamalıdır.

İçilen sudaki karbonik asit gazının bir diğer faydası da midedeki fermentasyonu durdurarak ve mideyi şişirerek germek suretiyle midede evvelce husule gelmiş olan nahoş gazları geyirme şeklinde sürükleyerek dışarı çıkarmasıdır. Bu şekilde yemeklerden sonra mide şişkinliği ile birlikte duyulan rahatsızlıklar kaybolur.

Bütün Hekimler KARAHİSAR Madensuyunun hazımlı kolaylaştırdığı ve hazım süresini kısalttığı fikrinde birleşirler. Bu türlü suların Karaciğer ve Safra yolları üzerindeki tesiri de pek mühimdir. İçilen su Karaciğerdeki kan dolaşımına tesir eder. Bir süre sonra kandaki kolesterol miktarını düşürür, ayrıca safra ıfraz ettirici bir etki yaptığı gibi bu gibi suların safra dökütürücü rolleri de vardır. Netekim bu suyu içenlerin idrarı çoğalır yani suyun bir de söktürücü hasası vardır.

Yukarda verdiğimiz izahat KARAHİSAR Madensuyunun ne kadar değerli bir şifa vasıtası olduğunu göstermektedir. Bununla beraber, belki bir hastalıktan mustarip olan insanların, o hastalığın kati şifası imiş gibi Madensuyuna sarılmalarının doğru olmayacağını belirterek mutlaka mütehassıs bir hekime başvurmalarını tavsiye ederken, genel olarak faydalı etkiler yaptığı tecrübelerle sabit olan bu suyun, bol bol içilmesi - bazı haller müstesna - tavsiye olunur.

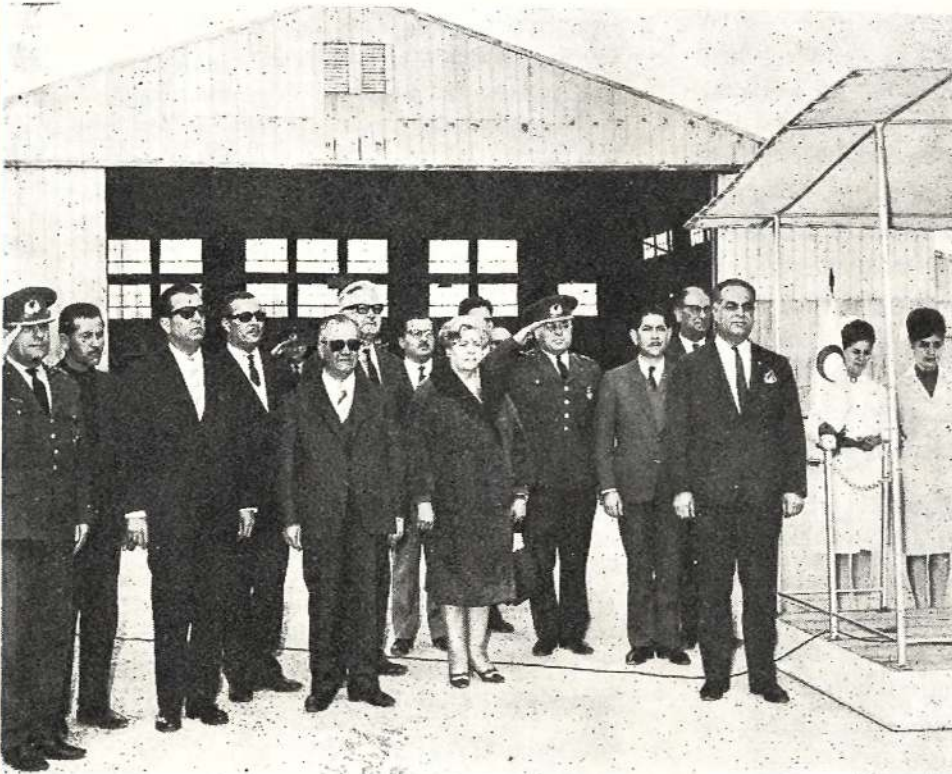
Yazıma KARAHİSAR Madensuyunun genel mahiyette olarak sinir sistemi üzerindeki önemli etkisini katarak bitirmek isterim. Bu su içildiği zaman terkinde bulunan 27 miligram oranındaki Bromür İyonu dolayısıyla, menşei ne olursa olsun sinirleri teskin eder ve insana bu yönden rahatlık sağlar. Sabahları aç karnına içilen serin bir şişe KARAHİSAR Madensuyu nasıl insana günlük hayatın başlayacağı anda bir nevi sükûnet içinde dinamizm sağlarsa, geceleri yatağa girmezden önce içilecek bir şişe Madensuyu bu defa aksine günün yorgunluklarını bir kenara iterek size pembe rüyalar arasında güzel bir uyku ve ertesi sabah neşe dolu bir uyanış teminine yarayabilir.

Gönül ister ki bol verimi ve yüksek şifa kudreti ile KARAHİSAR Madensuyu yurt çapında olduğu ölçüde, bütün dünya halkına fayda sağlayacak bir duruma getirilebilsin. Bu şifalı su hiç değilse bu türlü sülardan cidden yoksun olan komşu Memleketlere ihraç edilebilse, bu Kızılayın ödevlerinin tek gayesi olan insanlığa hizmeti yanında yurdumuza önemli bir de döviz kaynağı olabilir. Bu hizmeti Türkiye Kızılay Derneği yöneticilerinden rica ederiz.





26 Mart cumartesi günü saat 11 de, Konyada II. Ordu tarafından tertiplenen törende Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir konuşmasını yaparken.



II. Ordu Muhabere İnşa Taburu Bandosunun çaldığı İstiklâl Marşında Kızılay heyeti, Kurmay Başkanı ve subaylarla davetliler ihtiram duruşunda.

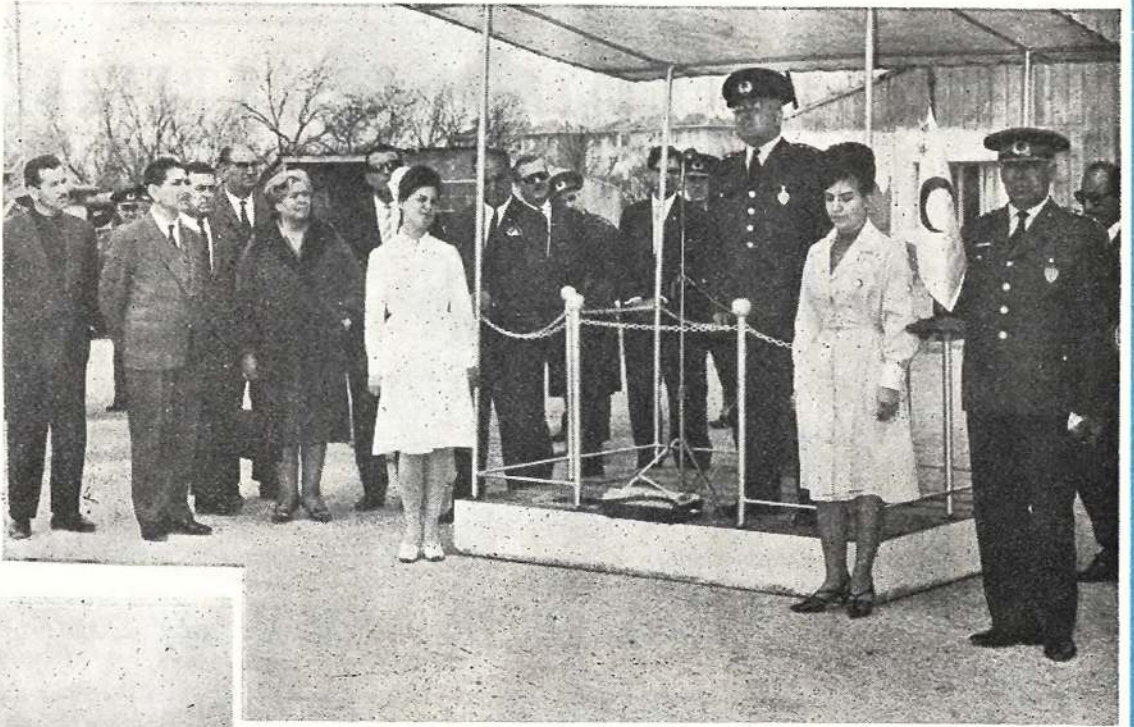


KIZILAY İLE ORDU DAİMA ELELE :  
nuşmasından sonra II. Ordu Kurmay Ba  
Atlas Kızılay

II. C  
YA  
T



# ORDUDA APILAN ÖREN



II. Ordu Kurmay Başkanı Tümgeneral İhsan Gürkan, Atlas Kızılay Bayrağını teslim aldıktan sonra yaptığı konuşma sırasında görülüyor.



LE: Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir komutan Tümgeneral İhsan Gürkan'ın elini sıkıp, Atlas Kızılay Bayrağını verirken.



Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, Atlas Kızılay Bayrağını Tümgeneral İhsan Gürkan'a teslim ettikten sonra iki Şeref Yıldızını takıyor.



## II. ORDUYA DA ATLAS BAYRAK VERİLDİ VE İKİ ŞEREF YILDIZI TÖRENLE TAKILDI

26 MART CUMARTESİ GÜNÜ YAPILAN TÖRENDE KIZILAY GENEL BAŞKANI VE II. ORDU KURMAY BAŞKANI BİR KONUŞMA YAPTI

### DR. FİKRET PAMİR :

« KAN PROGRAMIMIZIN İNKİŞAFINDA VE BU İNKİŞAFI İLE MÜTENASİP HİZMET GÖRMESİNDE II. ORDUNUN MÜMTAZ BİRLİKLERİNİN HAKLI PAYLARI VARDIR. »

### TÜMGENERAL İHSAN GÜRKAN :

« ÇALIŞMALARIMIZLA BAĞRINDAN KOPUP GELDİĞİMİZ MİLLETİMİZE HİZMET ETMEK İSTİYORUZ. KIZILAY'IN KAN BAĞIŞINA DA SEVEREK KATILMIŞ BULUNUYORUZ. »

YAZAN : SEYFEDDİN ORHAN ÇAĞDAŞ

Kızılay Derneği Genel Merkezi tarafından, Kan Merkezlerine 500 şişe kan bağışında bulunan her askeri birliğe Atlas Kızılay Bayrağı verilmektedir. Daha sonraki her 1000 şişe kan bağışı karşılığında da bu atlas bayraklara Şeref Yıldızları takılmaktadır.

Yurdumuzda, Kızılay Kan Programının tatbikine 1957 yılında başlandığı halde birçok askeri birlikler hem Atlas Kızılay Bayrağı, hem de Şeref Yıldızları almışlardır. Dört, beş Şeref Yıldızı alan Tugay, Alay ve Taburlar yanında Mamak Muhabere Okulu gibi 10 Şeref Yıldızı alan askeri okullar da vardır. Şu hususu memnurlukla belirtmek yerinde olur ki, bugün her askeri birlik 10. Şeref Yıldızını almak yolundadır.

Kısa zamanda 10. Şeref Yıldızını alacak askeri birliklerden biri de II. Ordunun Konya'da bulunan Garnizonudur. II. Ordu Garnizonu, 26 mart cumartesi günü saat 11 de bugüne kadar 2880 şişe kan bağışından dolayı Muhabere İnşa Taburunda yapılan parlak bir törenle Atlas Bayrak ve iki Şeref Yıldızı almıştır. Yapılan törende Konya Valisi Ali Cahit Betil, il ileri gelenleri, Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, Merkez Kurulu üyeleri Melâhat Ruacan ve Dr. Kemal Koçak, Kızılay Genel Müdürü Muzaffer Akın, Sağlık İşleri Müdürü Dr. Ruhi Turan, Kızılay Konya Şubesi Başkanı Halis Bağrıaçık ve Şube Kurulu üyeleri ve seçkin bir dâvetli topluluğu hazır bulunmuştur.

II. Ordu Komutanı, Amerikadan tedavisi iyi sonuç vermediği için dönen Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'in yurda avdeti töreninde bulunmak üzere Ankaraya gittiği için II. Orduyu Kurmay Başkanı Tümgeneral İhsan Gürkan temsil ediyordu. Ayrıca, başta II. Ordu Sağlık Başkanı Tbb. Alb. Adil Dirim olmak üzere birçok yüksek rütbeli subaylar törene gelmişlerdi.

Aşağıdaki sütunlarda her iki konuşmayı da aynen yayınlıyoruz. İlk konuşma Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir'indir :

### KIZILAY GENEL BAŞKANI DR. FİKRET PAMİR'İN KONUŞMASI :

«Türk Silâhlı Kuvvetlerinin aziz temsilcileri, Sayın Komutanlar, değerli misafirler..

2. Ordu birliklerine Kızılay Atlas Bayrağı ve Şeref Yıldızı vermek münasebetiyle tertiplenen bu törende Türk Milletinin güvenini üzerinde toplayan Kızılay Derneğinin nereden gelip nereden bulunduğunu, Kızılaycılık fikrinin nedenlerini anlattıktan sonra bugün burada toplanmaya vesile veren kan programımız üzerinde kısa izahatta bulunacağım.

### YARDIM FİKRİ VE YARDIMLAŞMA ŞUURU :

İnsan tabiatının ve menfaat hissinin doğurduğu yardım fikri ve yardımlaşma şuru insan topluluklarının ve bu topluluğa şekil veren fertlerin huzur ve barış arzusundan doğmaktadır. İnsanlık âleminde insanın ikileşmesi ile başhyan çatışma hali harpler halinde geliştiği zaman arkasında bir yığın felâket, ıstırap, gözyaşı bırakır. Milletler veya devletler çapında bu harpleri tahrik eden kuvvet ne olursa olsun ve ister zaferle bitsin, ister yenilgi ile sonuçlansın ardında sefalet ve felâket bırakır. Kimi zaman kızgın güneş altında aç ve susuz, kimi zaman donmuş kar üzerinde bakımsız yaralı kahr. Uzun asırlar muharip vasfını kaybetmiş bu harbin felâketzedeleri bakımdan, şefkatten uzak bırakılmışlardır. İnsanın yaşamak ve hak hürriyetinden doğan bu tepkidir ki, toplulukları düşündürmüş, düşündürmeleri bu husustaki fikirlerini söylemeye mecbur kılmıştır. Muharip kuvvetini kaybeden insan her hali ile yardıma, şefkate, bakıma muhtaçtır.

Tarihin derinliklerinde bunun misallerini buluyor ve bu hususta en olumlu davranış ilk Türk hükümdarı ve komutanı Selâhaddin Eyyûbi'de görüyoruz. Ancak bu münferit misaller dışında insanlık bu ıstırapa çare bulmak için uzun asırlar daha beklemek zorunda kalmıştır. İşte bundan ancak 100 yıl kadar öncedir ki bu fikir bir teşkilatlanma olarak Uluslararası bir davranış olarak meydana çıkmıştır.



Fotoğrafta, Albay Kâmrân Özünl 2 Şeref Yıldızı bulunan Atlas Bayrakla görülmektedir.



KIZILAY GENEL BAŞKANI  
Dr. FİKRET PAMİR, II. CR-  
DU GARNİZONU ADINA  
MUHABERE İNŞA TABU-  
RUNDA TERTİPLENEN TÖ-  
RENDE KONYA VALİSİNE,  
İL İLERİ GELENLERİNE,  
II. ORDU SUBAY, ASSU-  
BAY VE ERLERİNE HİTA-  
BEN KONUŞMASI SIRA-  
SINDA.



#### KIZILAY ORDUNUN İÇİNDE, YANINDA VE BERABERİNDEDİR :

Bizde Kızılay, dış âlemde Kızılhaç dediğimiz teşekküller bu teşekküllerdir. Türkiye Kızılay Derneği bu 100 yıllık idealin 100 yıllık yokuşu olmuştur. Milletinden aldığı güç ve milletinden duyduğu güvenle bu sahadaki vazifelerini yapmağa çalışmış ve şerefli bir ma-zi e'de etmiştir. Kızılay harp zaruretinden doğmuş, ordu içinde gelişmiş, ordu ile birlikte çalışmıştır. Bu bakımdandır ki Kızılayı ordudan ayrı olarak mütalâa etmeye imkân yok-tur ve Kızılay Ordunun içinde, yanında ve beraberindedir.

#### KIZILAYIN DOĞUŞ NEDENİ VE İNSAN HAYATI KURTARMA ÇABASI :

Ancak, harpler arkasında sadece yaralı bırakmamışlardır. Harpler, ardlarında aynı za-manda sosyal ve ekonomik problemlerle kaynaşan topluluklar bırakmışlardır. Bugün bili-yor ve inanıyoruz ki sosyal ve iktisadi meseleler ve bu meselelerin tazyiki altında bıraktığı kitleler devam ettikçe barışa ulaşmaya, harbe mâna olmaya imkân yoktur. İşte harp ihti-yaçlarından doğan Kızılay gibi dernekler bugün aynı zamanda harbi meydana getiren fak-törleri, sebepleri de ortadan kaldırmakla vazifelidirler. Kızılay bu anlayış ve inanış içinde

100 yıldan beri devam ettirdiği bu hizmetleri bugün sosyal meselelere, içtimai meselelere eğilme suretiyle devam ettir-mektedir. Faaliyetlerimizden birisi ve belli başlıcası insan hayatını koruma ve kurtarma yolunda gayretlerin toplan-dığı bir sahadır ki biz buna Kızılay Kan Programı diyoruz. Kızılay Kan Programı Türkiye'de 10 yıllık bir maziye sahip-tir. 1955 yıllarında ordu ile işbirliği neticesi tasarlanan bu plân, 1957 yılında memleket çapında faaliyete geçmiştir. İlk yılda yıllık 4 bin kapasiteli bir faaliyet 1963 yılında 100.000 e yaklaşmıştır. Bu kısa faaliyet devresinde yarım milyona yakın insan bu program sayesinde hayatlarını de-vam ettirebilmiş, buna yakın bir kitle de yarın için milli savunma ihtiyaçlarının stoklarını hazırlamıştır.

#### KIZILAY, TÜRKİYE'DE İLK DEFA FRAKSİYASYON SİSTEMİNİ HAREKETE GETİRİYOR :

Kan programı ve bu programın ana unsurları olan kan merkezleri bugün memleketin muhtelif sahalarında altı adet olarak faaliyettedir. Bu yıl ümit ediyoruz ki Zongul-dak ve Adana Kan Merkezleriyle bu miktar sekize yüksele-cektir. Kan Merkezleri, kanı sadece depolayan ve tevzi eden basit ve statik birer merkez değildir. İnsana hayat veren kan unsuru bilgi ile kullanılmaz ise aynı zamanda tehlike-lidir de. Nasıl su vazgeçilmez bir unsur olmasına rağmen boğabilir, nasıl ateş yakabilirse kan da bilinmeden kulan-lırsa tehlikeler yaratır. İşte bu bakımdandır ki bunun kul-lanılabilmesi birçok karışık ameliyelerin neticesinde müm-kün olur. Ve işte bu yüzdendir ki, kan merkezlerimiz aynı zamanda bu unsurları bilgi ile kullanacak, tehlikelerini azaltacak kontrol ve araştırma laboratuvarları ile teçhiz edilmiştir. Gene kan gibi değerli bir unsur gayet kısa ömür-lüdür. Bunun ömrünü uzatabilmek, içindeki hayatı unsur-ları teker teker elde edebilip gene insanlık hizmetinde kul-



Tümgeneral İhsan Gürkan  
konuşmasını yaparken.

## Ebedî ve Mukaddes Armağan

Türk, yarattığından beri canı ve kanı ile aziz yurt ve mil-letin hizmetinde gü-cünü seve seve bağış-lamıştır.

Hür yaşanması, im-paratorluklar kurup milletleri kendi ida-resinde asırlarca ya-şatması, onun, bu en ulvi vasfının ve insan-lık misalinin temeli olduğunu ispat etmek-tedir.

«Birimiz hepimiz, he-pimiz birimiz için ve herşey vatan için» düs-turu büyük Atatürk'ün, aziz milletimizin genel vasfını belirten en sa-mimi ifadesidir.

İşte burada, bugün yapılan bu küçük vz fakat anlamı derin ve büyük tören, hem aziz Atanın derin ifadeleri-nin, hem de Türk ge-nel vasfının bir örne-ğini vermek suretiyle hakikati gözönüne ge-tirmiş bulunmaktadır.

Türk askeri; yur-dun, bayrağın, hür-riyet ve cumhuriyetin, heryerde, herzaman, şaşmaz koruyucusu ve bekçisidir.

Vatan ve milletinin selâmetine ve hayrına can ile, kan ile her-zaman yardıma hazır-dır.

Kan bağışlarınıza, Kızılayın lûtfettiği ka-dirşinaslık timsali, bü-yük manevî değerli, Atlas Sancak, kalpleri-mizde ve II. Ordu ha-yatında ebedî ve mu-kaddes bir armağan olarak muhafaza edile-cektir.

Bu müstesna vasfı ve yardımlarınızla, dün-ya durdukça var olun sağ olun.

Ne mutlu Türküm diyene.

II. ORDU SAĞLIK  
BAŞKANI  
Tbb. Alb.  
ADİL DİRİM



lanabilmek için fraksiyasyon dediğimiz bir sistem Türkiye-  
de ilk defa Kızılay vasıtasıyla mümkün kılınacak hale ge-  
tirilmiştir. Ankarada ihdası ve teçhizatı tamamlanmakta  
olan bu laboratuvar da birkaç ay içinde hizmete girecektir.  
Kan programımızın inkişafında ve bu inkişafı ile mütenasip  
hizmet görmesinde 2. Ordunun mümtaz birliklerinin hak-  
lı payları vardır. Bu sebeptendir ki bu kısa mülâhazalarımla  
Mehmedin kanının hesabını vermeğe çalıştım.

## II. ORDU KARARGÂHI DA MİNNETLERİMİZE HAK KAZANMIŞTIR :

Kızılay Türk milletinin güvenine, Türk ulusunun gü-  
cüne güvenerek bu güne kadar yaptığı hizmetlere bundan  
sonra yeni güçler katarak devam edecektir. Ordu bu faali-  
yetlerin belli başlı dayanağı ve desteğidir. Bugüne kadar  
kan programımızda toplayabildiğimiz kanların % 70 i Ordu  
Birliklerimizden alınmıştır. 7 yıllık faaliyet sahası içinde  
500 bini bulan kan toplama faaliyetinin 321.000 i Ordu Bir-  
liklerindir. Bu arada bizatihi II. Ordu Karargâhı 2880  
şişe kanla iftihar edilecek bir seviyede ve minnetlerimize  
hak kazanmış bir durumdadır. Bu kısa maruzatım bu hak-  
kınızın teslimini ifadedden ibarettir. Aziz komutanım sana,  
Kahraman Mehmet sana, Türk gücünün üniformalaşmış  
adı sana Kızılayın minnet ve şükranlarını sunarım.»

## II. ORDU KURMAY BAŞKANI TÜMGENERAL İHSAN GÜRKAN'IN KONUŞMASI :

«Sayın Genel Başkan, kıymetli misafirlerimiz, kahraman  
arkadaşlarım,

Türk Silâhlı Kuvvetleri esas ve asil g ö r e v i  
olan yurt savunmasına ilâveten aziz milletimizin ve kıy-  
metine paha biçilmez memleketimizin kalkınması gayretle-  
rine de imkânları oranında katılmaktadırlar. Bu cümleden  
olarak Milli Eğitim, hayat ve sağlığı koruma alanlarında bil-  
hassa çalışmalarımız vardır. Bu çalışmalarımızla bağrından  
kopup geldiğimiz aziz ve kıymetli milletimize hizmet etmek  
istiyoruz. Kalbimiz bu hizmetle çarpılmaktadır. Bu çalışma-  
larımızın bir cümlesinden olarak çok kuvvetli Kızılay Der-  
neğimizin öncülük ettiği bu kan bağışısı meselesine de seve-  
rek katılmış bulunuyoruz. Kuvvetlerimiz bugüne kadar ya-  
pılan seçim içerisinde grupları müsait olanlardan alınmak  
şartıyla oldukça önemli miktarlarda kan vermiş bulunmak-  
ta ve buna devam etmektedir. Biz de II. Ordunun Konya-  
da bulunan Garnizonu olarak aziz temsilcilerini aramızda  
gördüğümüz Kızılay Derneğinden bu yardımımızın bir ni-  
şanesi, bir hatırası olmak üzere çok kıymetli bildiğimiz bir  
hatırayı almış bulunuyoruz. Ben II. Ordu adına kendilerine  
teşekkür ediyorum. Ve bu gayretlerinde, memleket bu yol-  
da nafi olmak çabalarında daha büyük başarılar diliyorum.

## TÜRK ORDUSU KIZILAYI UNUTAMAZ VE UNUTMAYACAKTIR :

Türk Silâhlı Kuvvetleri, harpler boyunca kendisine bü-  
yük yardımlar yapmış olan Kızılay Derneğini elbette unu-  
tamaz ve unutmayacaktır. Kızılayın daima yanında buluna-  
caktır. Hepinizin namına arkadaşlarım, sayın Genel Başkana  
ve kıymetli mesai arkadaşlarına tekrar teşekkür ediyorum.  
Biz bu güzel hatırayı saklıyacağız ve bunun daha büyük-  
lerine, daha çok yıldızlar bulunana lâıyk olmaya gayret  
edeceğiz. Teşekkür ederim.»

# KIZILAY KAN MERKEZLERİ TARAFINDAN SAĞLANAN KAN BAĞIŞLARI

## 15 MART - 23 MART TAKİ KAN BAĞIŞLARI

Kızılay Ankara Kan Merkezi gezici ekip ve mavi melek-  
leri 15-23 mart tarihleri arasında ziyaret ettikleri P.T.T.  
Genel Müdürlüğü personelinin 153 şişe, Etimesgut Zırhlı  
Birlikler Okulu ve Eğitim Tümeni subay, assubay ve erle-  
rinden 963 şişe, Merkezde 47 şişe olmak üzere 1163 şişe kan  
bağışısı kabulünde bulunmuşlardır.

Kızılay İstanbul Kan Merkezi gezici ekip ve mavi me-  
lekleri de aynı tarihlerde ziyaret ettikleri Darıca 15. Kolor-  
du mensuplarından 103 şişe, Derince Deniz Makine kursuna  
katılan kursiyerlerden 100 şişe, başta okul komutanı olmak  
üzere Kâğıthane İstihkâm Okulundan 102 şişe, Hasdal İs-  
tihkâm Taburundan 155 şişe, Ayazağa Jandarma Alayından  
438 şişe, Çubuklu Kurtarma Sualtı Komutanlığından 45 şi-  
şe olmak üzere toplam olarak 941 şişe kan bağışısı sağla-  
mışlardır.

Yine aynı tarihlerde Kızılay Samsun Kan Merkezi gezici  
ekip ve mavi melekleri Merzifon özel taburundan 68 şişe,  
Kızılay Bursa Kan Merkezi gezici ekip ve mavi melekleri  
Burhaniye Temel Tabur Ekibinden 513 şişe, Merkezde 24  
şişe kan bağışısı kabul etmişlerdir.

## 24 MART - 29 MART TAKİ KAN BAĞIŞLARI

24 mart - 29 mart tarihleri arasında Kızılay Ankara Kan  
Merkezi P.T.T. Genel Müdürlüğü ile Bartın Çimento Sanayii  
personelinin 328 şişe, Kan Merkezini ziyaret eden vatan-  
daşlardan 49 şişe, İstanbul Kan Merkezi 32. Piyade Alayı Fû-  
ze Taburundan 76 şişe, 4. Piyade Alayından 125 şişe, Has-  
dal İstihkâm Taburundan 162 şişe, Derince Deniz Makine  
Okulundan 100 şişe, Darıca İstihkâm Taburundan 103 şişe,  
Eyüp Dikimevinden 15 şişe, Merkezde vatandaşlardan 28 şi-  
şe, Bursa Kan Merkezi de 2. Piyade Er Eğitim Tugayından  
273 şişe, Personel Okulundan 104 şişe, Merkezde de 43 şişe  
olmak üzere toplam olarak 1105 şişe kan bağışısı sağlamış-  
lardır.

## 30 MART - 12 NİSAN'DAKİ KAN BAĞIŞLARI

Kızılay Ankara Kan Merkezi gezici ekip ve mavi me-  
lekleri 30 mart - 12 nisan tarihleri arasında ziyaret ettik-  
leri Köyişleri Bakanlığı personelinin 10 şişe, Bartın Çi-  
mento Fabrikası personelinin 37 şişe, Hava Radar Mevzi  
Komutanlığından 31 şişe, Amasya Deniz Üssünden 24 şişe,  
Pelikan Deniz Komutanlığından 35 şişe, Erkek Teknik Yük-  
sek Öğretmen Okulu öğretmen ve öğrencilerinden 135 şişe,  
merkezde 49 şişe olmak üzere 321 şişe kan bağışısı sağlamış-  
lardır.

Kızılay İstanbul Kan Merkezi gezici ekip ve mavi me-  
lekleri de ziyaret ettikleri Kırklareli 109. Piyade Alayından  
389 şişe, Kırklareli 33. Tümen Birliklerinden 206 şişe, mer-  
kezde 78 şişe, toplam olarak 673 şişe kan bağışısı kabul et-  
mişlerdir.

Kızılay İzmir Kan Merkezi gezici ekip ve mavi melek-  
leri ise ziyaret ettikleri Menemen Piyade Er Eğitim Alayın-  
dan 105 şişe, Sıhhiye Er Eğitim Merkezinden 114 şişe, 57.  
Top. Okuma Yazma Okulundan 248 şişe, toplam olarak 467  
şişe kan bağışısı sağlamışlardır.

Kızılay Samsun Kan Merkezi gezici ekip ve mavi me-  
lekleri de ziyaret ettikleri Trabzon Erkek Sanat Enstitüsü  
öğrencilerinden 81 şişe kan bağışısı kabul etmişlerdir.

Kızılay Bursa Kan Merkezi de bu-süre içinde 23 şişe  
kan bağışısı sağlamıştır.



## KIZILAY KONYA ŞUBESİNİN HAMAMI VE ÇARŞISI GEZİLDİ



26 mart cumartesi günü II. Ordu Garnizonundaki törenden sonra Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir, Konya Şubesi tarafından yaptırılmış çarşısı ve (Kızılay Mevlâna Türbe Hamamını) gezdi. Kızılay Şube Başkanı Halis Bağrı, açıktan bilgi aldı. Fotoğraflar, bu ziyaretin tesbit etmektedir.



## KIZILAY ESKİŞEHİR ŞUBESİ KONGRESİ ÇOK OLGUN BİR HAVA İÇİNDE GEÇTİ

### Belediye Başkanı çok güzel bir konuşma yaptı ve bir yardım kampanyası açtı

Kızılay Eskişehir Şubesi'nin yıllık kongresi 27 şubat 1966 pazar günü Eskişehir Ticaret ve Sanayi Odası'nın toplantı salonunda yapılmıştır.

Eskişehir Ticarî İlimler Akademisi Reisi Prof. Orhan Oğuz'un başkanlığını yaptığı kongrede faaliyet ve hesap raporlarının okunmasından sonra, çekilen kura sonunda düşen yönetim kurulu üyelerinin yerine yenilerinin seçilebilmesi için seçim yapılmıştır. Yapılan seçimle İsmet Aktop, Asaf Akdemir, Osman Hatay, Mete Tan, Mustafa Çakır yönetim kurulu üyeliklerine seçilmişlerdir. Yönetim kurulu da İsmet Aktop'u başkanlığa, Osman Hatay'ı ikinci başkanlığa, Asaf Akdemir'i sekreterliğe, Sami Evliyagil'i muhasipliğe, Mete Tan'ı da veznedarlığa getirmişlerdir.

Genel Merkez adına kongreye katılan Kızılay Genel Müdür Yardımcısı Nihat Aşar, kongre üyelerinin isteği üzerine yaptığı konuşmada Kızılay Eskişehir Şubesi'nin Eskişehir halkı, vilayeti, Belediyesi ve Eskişehir basını ile yaptığı sıkı işbirliğinden duyduğu memnuniyeti belirterek yakın bir gelecekte üye sayısının Eskişehirin olgunluk seviyesi ile orantılı olarak artacağını açıklayarak hizmet aşkıyla yeni yönetim kurulunda görev alanlara çalışmalarında başarılar dilemiştir.

Kongrede çok hararetle alkışlanan bir konuşma yapan Eskişehir Belediye Başkanı da özette şunları söylemiştir :

«Yapmakta olduğunuz Kızılay kongresinin Kızılayın ulvî şahsiyeti ile mütenasip bir seviyede olduğunu görmenin bahtiyarlığı içindedir. Kızılaya hizmet etmek, Kızılayı maddî şekilde desteklemek büyük küçük bütün Türk milletinin başta gelen vazifesidir. Kara günümüzde bize şefkat ve hamiyet kollarını uzatacak ve bizi bağrına basarak teselli edecek bu mukaddes müesseseyi her duygunun üstünde tutarak ona lâyık olduğu alâkayı göstermek keza hepimizin borcu bulunmaktadır. Bugün Eskişehirde Kızılaya yardım kampanyasını Belediye Başkanı olarak huzurunuzda açıyorum. Eskişehirli hemşehrilerimin bu kampanyaya yürekten iştirak edeceklerine ve hamiyet duygularıyla meşbu bulunduğunu bilmekte olduğum özel sektörün ve kamu teşekküllerinin bu kampanyayı bütün güçleriyle destekliyeceklerine emin olanın duygusu içindedir. Ak günlerimizde bu kara gün dostumuzla alâkadar olmadığımız takdirde tesanüt hislerimizi de millet olarak zedelemiş ve kendimizi felâketli anlarda koruyacak bu şefkat ve hamiyet yuvasını da tahrip etmiş oluruz. Bu müessesenin başında bulunan ve bu müesseseye hizmet etmekte olan değerli şahısları engin hürmet ve sevgilerimle selâmlarım.»

### KIZILAY ÇANKAYA ŞUBESİ YENİ İDARE KURULU SEÇİLDİ.

Kızılay Çankaya Şubesi'nin yıllık kongresinde seçilen idare kurulu aralarında görev taksimi yaparak çalışmaya başlamıştır.

Yapılan görev bölümüne göre Başkanlığa : Hayri Yunt, 2. Başkanlığa Nurettin Çankaya, Sekreterliğe : Cemal Bozkurt, Muhasipliğe : Rıza Pamir, Veznedarlığa : Hüseyin Ünal getirilmiştir.

### KIZILAY ALTINDAĞ ŞUBESİ YENİ İDARE HEYETİ SEÇİLDİ.

Kızılay Altındağ Şube Kongresi, kalabalık bir delege topluluğunun katılımıyla yapılmıştır.

Yönetim Kurulu raporunun başkan tarafından okunmasından sonra, tenkitlere geçilmiştir. Kongre sonunda yapılan seçimlerde, Yönetim Kuruluna Osman Dedeoğlu, İhsan Bulur, Necdet Öner, Feriha Öztürk, Hacı Kocakuşak, Mustafa Gaceroğlu, Ramazan Çınar, Hamza Akdemir, Yunus Özen, Niyazi Tufan, Sabri Deneri ve Hamdi Gönen seçilmişlerdir.



Eskişehir Belediye Başkanı  
SABAHATTİN GÜNDAY





İlk yardım diploması alan 44 trafik polisi Kızılay yöneticileri ve âmirleriyle bir arada

## KIZILAYIN İLK YARDIMCILARI ARASINA 44 TRAFİK POLİSİ DE KATILDI

Ankara Merkez Trafik  
Müdürü K. Serhatlı'nın  
açıklaması

**"Bir yılda 14.276 trafik kazası olmuştur. Son on yıldaki insan kaybının yekûnu Çanakkale Şehri Merkezinin Nüfusuna Eşittir."**

Kızılay Genel Merkezi ve Şubeleri tarafından ilk yardım kursları; öğrenciler, sivil savunma uzmanları, memurlar, işçiler, genç kız ve ev kadınları için açılmaktadır. Bu suretle, yurdumuzda her yıl ilk yardım bilen insanların sayısı süratle artmaktadır. İlk yardım bilen insanların artması bazı önemsiz gibi görünen, fakat bir insanın hayatına mal olabilecek olayların önlenmesi bakımından hayırlı ve kurtarıcı sonuçlar alınmasını mümkün kılmaktadır.

On bini çoktan aşan ilk yardımcıları arasında emniyet âmirleri, başkomiserler, muavinler ve polisler de vardı. Bunlara, 30 mart günü saat 17.30 da Kızılay Genel Merkezinde yapılan törenle 44 trafik polisi de katılmış oldu.

Emniyet Genel Müdürlüğü, kara yollarında vazife görececek polisler için bir müddet evvel Ankara Polis Enstitüsünde trafikçilik kursu açmıştı. Bu kurs devam ederken Kızılay Genel Merkeziyle işbirliği yapıldı ve kurslara ilk yardım dersleri de katıldı. Bu suretle, trafik kursu gören 44 polis, aynı zamanda ilk yardım bilgileri almış oldular. Yapılan imtihanları başarı ile sonuçlanınca birer de diploma almaya hak kazandılar. İşte, 30 mart çarşamba günü saat 17.30 da Kızılay Genel Merkezinde bu maksatla bir tören yapıldı. Ankara-İstanbul, İstanbul-İpsala ve Kapıkule yolları arasında vazife görececek 44 trafik polisi diplomalarını aldılar. Onların ilk yardım dip-



Kızılay Yönetim Kurulu üyesi Yavuz Kadioğlu, konuşmasından sonra bir trafik polisine diplomasını verirken.



Ankara Merkez Trafik Müdürü Kemal Serhatlı, konuşmasında çok ilginç bilgiler verdi. Bu konuşma ilk yardımın büyük önemini ortaya koydu.



İomasi almalarıyla de belirtilen yollar üstünde bulunan Kızılay İlk Yardım İstasyonları 44 yeni vasıtalı eleman kazanmış oldu.

Kızılayın, İstanbul - İpsala ve Kapıkule yollarında her gün devamlı olarak iki ilk yardım ambulansı hizmet görmektedir. Fakat, bu 44 trafik polisiyle Ankara'dan Edirne'ye kadar olan kara yolu üzerinde merhaleli bir şekilde ilk yardım yapılacak elemanlarla takviye edilmiş oldu.

İnsan, hiç kaza olmasını istiyor. Ama, Ankara Merkez Trafik Müdüğü Kemal Serhatlı'nın o günkü tören sırasında verdiği rakamlar çok korkunç. Kemal Serhatlı, konuşmasında «Bir yılda 14.276 trafik kazası olmuştur» diyerek ilâve etti: «Son on yıldaki kayıplarımızın yekünü Çanakkale şehri merkezinin nüfusuna eşittir.» Bu gerçek karşısında Kızılayın giriştiği ilk yardım çalışmalarının önemi daha çok anlaşılıyor.

44 trafik polisine ilk yardım diplomalarının veril'şinden evvel Kızılay Genel Merkezi Yönetim Kurulu üyesi Avukat Yavuz Kadioğlu aşağıdaki konuşmayı yaptı :

### YAVUZ KADIOĞLUNUN KONUŞMASI

«Muhterem misafirler, aziz Cemiyet mensubu arkadaşlarım,

Bugün biz Kızılaycılar için cidden özellik arzeden bir gündür. Filhaki-ka emniyetin 44 genç ve kıymetli elemanı bugün Kızılaycı olmak talihini bize tattırmış oluyorlar. Bugüne kadar karayolları üzerinde emniyetin ve disiplin temsilcisi olan kıymetli emniyet mensubu arkadaşlarımız bundan böyle aynı güzergâh üzerinde aynı zamanda Kızılayın dolayısıyla şefkatini ve insanlık hizmetinin de temsilcisi olacaklar. Bu, Kızılayın tarihinde cidden bir dönüm noktasıdır. Resmi sektöre dahil disiplinli, mücehhez insanların Kızılay hizmeti ve esprisi içerisinde insanlık hizmetinde olmalarının mânası büyüktür. Emniyetçi arkadaşlarımız daha iyi bilecekler, emniyet bir bakıma disiplinin dolayısıyla onun biraz resmi görünüşünün ifadesidir. Ama çok kıymetli arkadaşlarımızın da talihli odur ki Kızılayı temsil etmekle bu disiplinin dışında vatandaşların hizmetinde ve onların şefkat yardımcıları olmak vasfını da kendileri temsil edecek ve ortaya koyacaklardır. Kızılay 1962 yılından beri Ankara-Edirne yolu üzerinde ilk yardım istasyonları açmak projesini tatbik etmeye başlamıştır. Bugün açmış bulunduğumuz ilk yardım istasyonlarının adedi 14 dür. Gönül arzu eder ki, sizin kıymetli yardım ve gayretlerinizle bu yardım istasyonları daha da artsın ve insanlık hizmeti olarak tavsif ettiğimiz bu durum vatandaşlarımızın şefkat ihtiyacı ve yardım ihtiyacı daha iyi tatmin edilmiş olsun. Bugüne kadar mevcut olan bu istasyonların resmi sektöre dahil bazı ünitelerin keza bazı özel sektöre dahil hamiyetli vatandaşlarımızın ana yol üzerinde bulunan kuruluş ve tesislerinde hizmete amade idi. Yani bir statik durum ar-



Kızılay Merkez Kurulu üyesi Dr. Mediha Eldem, diplomasını verdiği bir trafikçiyi tebrik ederken.



Kızılay Genel Merkez Denetçiler Kurulu Başkanı Nedim Ayzan bir trafik polisine diplomasını verirken.



Trafik polislerine ilk yardım diplomalarının veril'şinde Trafik Müfettişi ..... da vardı. Fotoğrafta, kendisini diploma vereceği bir trafik polisini tebrik ederken görüyorsunuz.



Trafik polislerinden Hulusi Taşkent, Sabri Yazıcı, Zafer Erdem kursun birincisi, ikincisi ve üçüncüsü olmuşlardı. Onlara diplomalarından başka hazırlanan armağanlar da verildi Fotoğrafta, kursta derece alan üç trafikçi, Ankara Trafik Müdürü Kemal Özüm tarafından tebrik edilirlerken görülüyor.



zediyordu. Bir yardım ihtiyacı duyan vatandaşımıza ancak bir başkasının yardımını bu statik merkezleri hizmete sevedebilmesi icap ediyordu. Bugün dinamik vasfı da kazanıyor. Çünkü sizler karayolları üzerinde daimi harekette, daimi hizmette bulunan insanlar Kızılay hizmetini de dinamik hale ifrag etmiş olacaksınız. Bu bakımdan sizlere Kızılaycılar olarak hitap ediyorum ve cümlenize şimdiden peşin teşekkürlerimizi arz etmek istiyorum. Takdim edeceğimiz belgeler ve mütevazı Kızılay rozetleri en liyakatli ellerde ve şahıslardadır. Buna yürekten inanıyoruz ve cümlenize başarılar dileyip teşekkür ediyorum.»

### MERKEZ TRAFİK MÜDÜRÜ KEMAL SERHATLI'NIN KAZALAR HAKKINDA VERDİĞİ İLGİNÇ BİLGİ :

Törende ikinci konuşmayı Merkez Trafik Müdürü Kemal Serhatlı yaptı ve bazı gerçekleri dile getirdi. Kemal Serhatlı dedi ki :

«Sayın misafirler, sevgili arkadaşlarım. Kara gün dostu olan Kızılayın şefkat elini karayolu emniyetine uzatmasını bir trafikçi olarak şükranla karşıladığımı Bakanlığımız adına, Emniyet Genel Müdürlüğümüz adına ve şahsım adına arz ederim. Bugün üzerinde ceryan eden trafik kazaları dolayısıyla karayollarımızın emniyetinde kayıplarımız ve bunun karayolu emniyetinin sağlanmasında trafik polisi yanında mühendisi, doktoru velhasıl vatandaşın can ve mal emniyeti ile yakından görmek istemektedir. Arkadaşlar 1965 yılı istatistiklerimize göre 1 yılda 2553 ölü, 13570 yaralı ile sonuçlanan 14.276 trafik kazası olmuştur. Bu suretle son 10 yılda kayıplarımızın yekünü 19.266 ölü, yani Çanakkale şehri merkezinin nüfusuna eşittir. Yaralı miktarı ise 107.648 dir. Bu da Kayseri şehrinin nüfusuna eşittir. Şu halde biz 10 yılda bir, bir şehir, bir kasaba kaybediyoruz. Dr. Shell'e göre kazaya bağlı ölümleri; kanser, kalp hastalıkları ve çocuk ölümleri takip etmektedir. Memleketimizde 1 günde 39 trafik kazası olmaktadır. Bu kazalarda 38 dakikada 1 kişi yaralanmakta, ve her üç saatte 1 kişi ölmektedir. Ve bu miktar her yıl 24.000 civarındaki vasıta artışı dolayısıyla % 10,2 nispetinde de artmaktadır ve bu vasıta artışı karşısında da artmaya devam edecektir. Ölüme ait verdiğimiz bu rakamlar bizim kaza yerinde olayı müteakip hemen tesbit edilen ölümlerdir. Yoksa polis tahkikatından uzaklaştıktan sonra yaralıların ölüm durumlarını maalesef tesbit edemiyoruz. Mutlak trafik kazaları ölüm kayıtlarımız bunların çok üstündedir. T r a f i k kazaları na karışanların hepsi olay yerinde ölmezler. Bunların birçoğu nakledilirken veya sağlık müesseselerinde ölürlər. İşte sizler trafik bilgilerinizle eğitilmek üzere alındığınız trafik kursunda ayrıca Kızılayın çok yakın ilgisiyle görmüş bulunduğunuz İlk yardım kursuyla bu ölümlerin azaltılmasında ve polisin vatandaşın can emniyetini korur ilkesini de gerçekleştirmiş olacaksınız. Hüsnü



Kızılay Genel Müdür Yardımcısı Nihat Aşar, diplomasını vereceği bir trafik polisini tebrik ediyor.



Kızılay Sağlık İşleri Müdürü Dr. Ruhi Turan da bir trafik polisini tebrik ederken.



Töreni izliyen Anadolu Ajansı Muhabiri Zeki Aslanbey, diploma vereceği bir trafik polisini tebrik ediyor.

muamelenizle trafik ve ilk yardım bilgilerinizle vatandaş hizmetinde sizlere başarılar diler, Kızılaya bu yakın alakalarından dolayı şükranlarımı teyiden arz ederim.»

Daha sonra bir konuşma yapan 44 trafik polisinin Kızılay İlk Yardım Öğ-

retmeni Sabahaddin Çankaya da şunları söylemiştir :

### ÇANKAYA'NIN KONUŞMASI :

Derneğimizin sayın Murakıbı, sayın İdarecilerimiz ve sayın misafirlerimiz ve siz genç ve kıymetli talebelerim, Derslerimize başladığımız gün size ilk söz olarak «insanları seveceksiniz» dedim. Bu, insan olarak insanları sevmek, sonra da şu andan itibaren intisap ettiğiniz Kızılaycı olarak insanları sevmektir. Kızılaycılık, hepiniz öğrendiniz, insanları sevmek, acı çeken insanları şefkatle bağrına basabilmektir. Sizden tek istegimiz bilgilerinizi hiç bir karşılık almadan, hattâ bir teşekkür dahi beklemeden zavallı insanlara felâketzedelere, kazazedelere kullanmanızdır. Bunun böyle olacağına inanıyor ve size güneviyorum. Arkadaşlarım, bundan tek bir kazancınız olacaktır. O da hayatını kurtardığınız insanların evlerindeki sevinci tahayyül etmek mutluluğudur. İşte bütün kazancınız bu mutluluk olacaktır, arkadaşlarım, size, hepinize insanlık hizmetinde sonsuz başarılar dilerim. Tanrı sizinle ve bizimle beraber olsun arkadaşlarım.

Bu konuşmalardan sonra diplomaların dağıtılmasına geçilmiştir.

SEYFEDDİN ORHAN CAĞDAŞ

### KIBRIS'TAKİ

#### KIZILAY

### HASTANESİNDE

Kıbrıs'taki Kızılay Hastanesinde 1 - 27 Mart tarihleri arasında 1217 hasta ayakta muayene ve tedavi edilmiş, 65 hasta hastaneye yatırılarak tedavileri sağlanmış, 35 büyük, 15 küçük olmak üzere 50 ameliyat, 32 radyografi ve 34 radyoskopi yapılmıştır.

#### KIZILAY

### ETİMESGUT DEPOSU

Kızılay Etimesgut Merkez Deposundan şubat ve mart ayları içinde yoksul vatandaşlara ve öğrencilere; deprem, sel gibi felâketlere uğrayan bölgelerdeki vatandaşlara dağıtılmak üzere 59.950 parça giyim eşyası, 6624 kutu yağ, 2416 torba sütozu, un, bulgur, 2450 battaniye, 2846 adet çadır sevk edilmiştir.

Deponun dikiş atölyelerinde şubat ayı içinde 739 adet okul önlüğü, 107 adet çeşitli giyim eşyaları dikilmiş, çadır atölyesinde 44 adet çadırın tamiri yapılmış ve 25 adet çadır tabanı dikilmiştir.



## FOTOĞRAFLARLA KIZILAY ÇALIŞMALARI



Kızılay Beyoğlu Şubesinin Kasımpaşada bir Biçki-Dikiş Yurdu vardır. Bu yurttan her yıl yüzlerce genç kıza biçki-dikiş öğretilir. Kursu katılanlar tarafından 28 martta bir (Yıl Ortası Defilesi) düzenlenmiştir. Defile, Kızılay Beyoğlu Şubesinin yine Kasımpaşada bulunan büyük iş hanındaki Düğün Salonunda yapılmıştır. Üstteki fotoğrafta Genel Merkez Kurulu üyesi Orhan Solok ve Beyoğlu Şube Kurulu üyeleri, ortada defileye katılan küçükler ve biçki-dikiş kursu öğrencileri, yanda da orijinal kıyafetleriyle iki genç kız görülmektedir.



## KIZILAY-KIZILHAÇ DERNEKLERİNDEN KIZILAYA YARDIMLAR

■ Uluslararası Kızılhaç, Kızılay, Kızılaslan ve Güneş Dernekleri yurdumuzda son zamanlarda meydana gelen sel felâketi dolayısıyla Lig'in yaptığı çağrıya uyarak, Kızılay'ın yurt çapındaki yardımlarına bir katkıda bulunmak üzere Kızılay Genel Merkezine çeşitli giyecek, para ve okul araçları yardımında bulunmuşlardır.

Son günlerde İsveç Kızılhaçından Kızılay Genel Merkezine 225 bin franklık 459 çuval çeşitli giyim eşyası, Lübnan Kızılhaçından 40 talyalık 2680 Kg. ağırlığında battaniye, Çin Kızılhaç'ı tarafından da 1444 Sterling, Güney Afrika Kızılhaç'ından 1.209.50 İsviçre frankı, Lüksemburg Kızılhaç'ından da 500 İsviçre frankı gönderilmiştir.

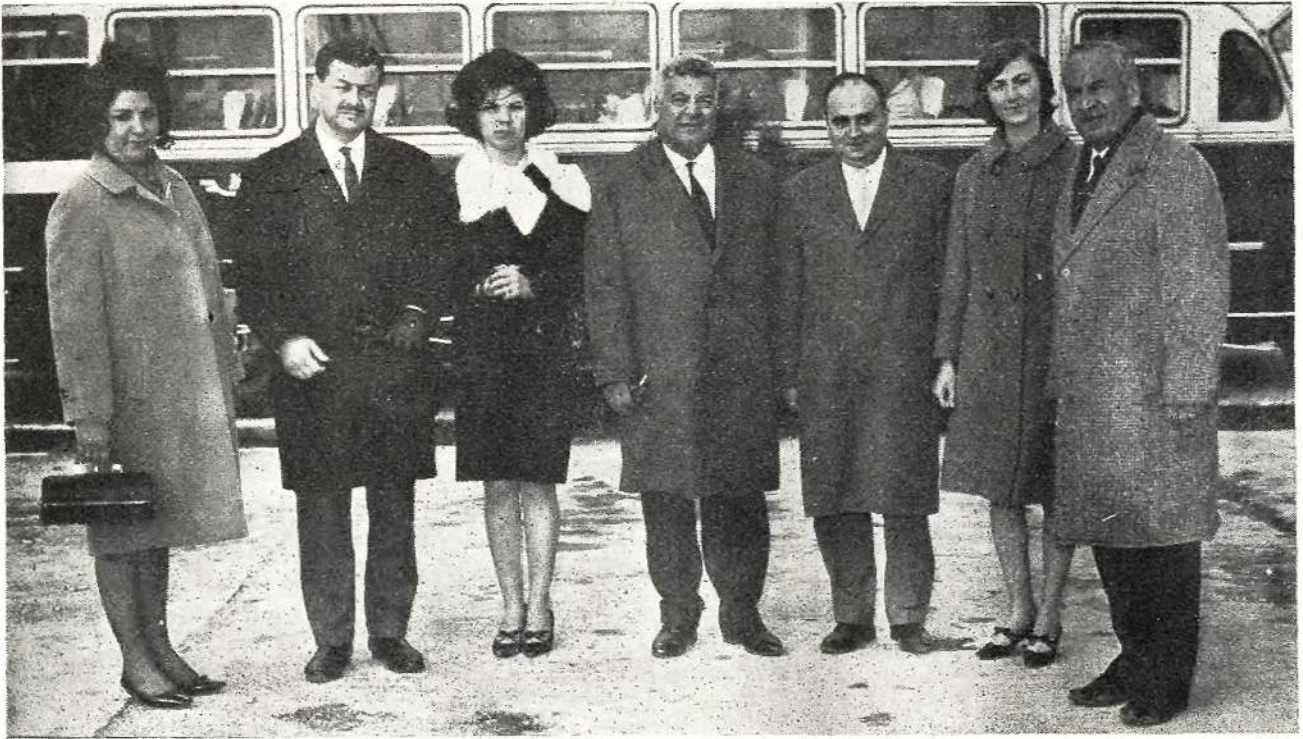
□

## KIZILHAÇTAN HABERLER

Kanada ve İsviçre Kızılhaçından birer hemşire, Dünya Sağlık teşkilâtının raporlarına göre Senegal'de 55 kişinin sarı humma salgınından öldüğü Dakar bölgesine gitmişlerdir. Hemşireler Dakar'ın doğusunda Diourbel bölgesindeki halkı sarı hummaya karşı toptan aşılama kampanyasına girişeceklerdir.

Daha önce Dakar aşısı kullanılarak yapılan aşılama kampanyası 20 yaşından yukarı olanlar arasında % 70 bir muafiyet sağlamıştır. Bu kampanyaya 10 yaşından aşağı çocuklar dahil edilmemiştir. Dünya Sağlık Teşkilatı 10 yaşından küçük çocuklar için «Rockfeller 17 D aşısı»nın tavsiye edildiğini, fakat fiyatının yüksek oluşu dolayısıyla bu aşının bugüne kadar kullanılmadığını bildirmekte, bu aşıları satın alınabilmesi için İsveç Kızılhaç'ı 500 dolarlık bir yardımda bulunmuştur.





14. KIZILAY SAĞLIK EKİBİ KIBRISA GİTTİ, 13. Ekip yurda döndü : Kızılay Genel Merkezi tarafından, Kıbrıs'taki Kızılay Hastanesinde çalışmak üzere yedi kişilik 14. Kızılay Sağlık Ekibi 25 mart günü saat 14.15 te uçakla Ankara'dan Kıbrıs'a gönderilmiştir. Op. Dr. Ahmet Tütüncü, Dahiliye Müt. Dr. Dünder Limoncuoğlu, Röntgen Müt. Dr. Turhan Nami Sunar, Hemşire Faika Zor, Hemşire Nurten Demir, teknisyen Yusuf Cihan, İdare memuru Rıdvan Ocak'tan meydana gelen 14. Kızılay Sağlık Ekibi, iki aydanberi Kıbrıs'taki Kızılay Hastanesinde çalışmakta olan 13. Kızılay Sağlık Ekibinden görevi ve hastaneyi teslim almıştır.

24 Aralık 1965 tarihinden beri Kızılay Kıbrıs İlk Yardım Hastanesinde çalışan Op. Dr. Mithat Martı, Op. Dr. Vasfi Alıngıl, Cildiye Müt. Ömer Yapar, Hemşire Yıldız Koparan, Hemşire Güner Yıldırım'dan müteşekkil 13. sağlık ekibi 29 Mart günü saat 13.45 te uçakla Ankara Esenboğa Havaalanına gelmiştir.

Yukarıda, uğurlama sırasında Kızılay Genel Başkanı Dr. Fikret Pamir'in de hazır bulunduğu 14. Kızılay Sağlık Ekibi, aşağıda da Yardım Müdürü Abdullah Erdem tarafından karşılanan 13. Kızılay Sağlık Ekibi mensupları görülüyor.



# BAŞBAKANLIK SİVİL SAVUNMA MEMURLARI İLK YARDIM KURSU GÖRÜYOR



Başbakanlık Sivil Savunma memurları, Kızılay Genel Merkezi tarafından tertiplenen ilk yardım kurslarına devam etmektedirler. Başbakanlık Sivil Savunma memurlarından ilk olarak 16 s 23 marı günü Kızılay Genel Merkezi toplantı salonunda yapılan törende ilk yardım diplomalarını almışlardır. Bu ilk grubu halen diğerleri takip etmektedir. Yukarıda solda aşağıda. İlk Yardım Öğretmeni Sabahaddin Çankaya tarafından gösterilen bir baş sargısı ve çamadan düğümü izliyen üç kadın memur, sağda ise öğrendiklerini birbirlerine tatbik eden memurlar, solda üstte kursu başarıyla bitiren bir genç bayanın Genel Sekreter Mecdi S. Sayman tarafından diploması verilerek tebrik edilişi, aşağıda diploma alan memurlar Kızılay yöneticileriyle görülüyor.





Önce bütün okurlarımızın merak edecekleri bir hususu arz etmek isteriz. «Noraml bir kimsede ne kadar kan vardır sorusu» hepimizin zihnini meşgul etmektedir.

Pek çok araştırmacılar, normal bir insanda ne kadar kan olduğunu belirtmek üzere türlü metodlar kullanmışlardır. Bu metodlar arasında en enteresanı 1855 yılında Bischoff'un idama mahkûm kimselerde yaptığı denemenin sonucudur. Bu usulle 60 kilo gelen bir insanda 4620 gr. kan olduğu bulunmuştur. Diğer inceleme metodları ile de vücut ağırlığının % 8 - 10 oranının kan olduğu gösterilmiştir. Böylece 60 kilo gelen bir normal insanda  $60 \times 8 = 4800$  gr.,  $60 \times 10 = 6000$  gr. kan var demektir. Buna tıp ilminde kan hacmi denir. Bu hacim şahsın yaşına, erkek veya kadın olduğuna ve bazı fizyolojik durumlara göre değişebilir. Bu değişme şahsın sağlık durumu normal oldukça pek fazla sapma göstermez.

#### KAYBOLAN KAN

Normal bir insanda, vücutta herhangi sebepler tesiri altında kaybolan kanı hemen yerine koymak için depo ve kan yapan uzuvların bulunduğu hepimizce bilinmektedir. Bunlar dalak, karaciğer ve kemik iliğidir. Kemik iliği, normal kimselerde en çok kan yapan bir organdır. Bilindiği üzere en küçük bir canlının, tek bir hücrenin bile belirli bir yaşama süresi mevcuttur. Bu bakımlardan yeni yapılan kan, vücudun içinde harap olan kanın yerini alır.

Bu bilinen gerçekler karşısında Kızılay Kan Merkezleri, bütün dünya Kan Merkezlerinde olduğu gibi bir defada 300 - 400 gr. kan bağışını kabul etmektedir. Normal bir kimse yılda 3 - 4 defa kan bağışında bulunabilir.

#### KİMLERDEN KAN ALINMAZ ?

Resmî Gazetenin 26 Mart 1966 ve 12261 sayısında «İnsan Menşeli Tedavi Edici Maddelerin Karşılıklı verilmesine dair anlaşma» sında aşağıdaki kimselerden kan alınmaz denmektedir :

- a) Frengiye musap olduğu veya eskiden bu hastalığı geçirdiği bilinen bir insandan, veya
- b) Frengi kan teamülleri menfi olmamış bir insandan,
- c) Tıbbî muayenesi ve sıhhi geçmişinin tetkiki ile tesbiti mümkün olduğu derecede, kan transfüzyonu ile geçebilen bir hastalığı olmıyan bir insandan.» der

# Kimler Kan Verebilir

YAZAN

Dr. Necmettin MİZAN

ise de bu sonuncu büyük bir ihtimalle «kan transfüzyonu ile geçebilecek bir hastalığı olan bir insandan» şeklinde olması lâzımdır. Kızılay Kan Merkezleri de bunlara tam riayet etmektedir.

#### KAN MERKEZLERİNİN AMACI

Kan merkezlerinin ilk amacı, kan bağışında bulunan kan bağışçısının sağlığını korumak ve sonra kan alan hastanın hiç olmazsa genel durumunu bozmamaktır. Bunun içindir ki, kan bağışçılarımızda önce şu nitelikleri aramak zorundayız. Kan bağışçısının yaşı 18 - 65 arasında olmalı, (bağışçı 18 yaşında ise anne - babasının muvafakati istenir), ağırlığı, vücut ısısı normal olmalı, sıtma, bulaşıcı sarılık, tüberküloz, vesair intanî hastalıklardan azâde olmalı ve 3 - 6 ay evvel ameliyat geçirmemiş olmalıdır. Kan Merkezlerinde normal bu sorgularımızdan sonra, bağışçının kan basıncı, nabızı ölçülür vesair gerekli muayeneler de yapılır. Burada kan bağışlayıp bağışlayamayacağı nöbetçi mütehassıs doktorun yetkisi dahilindedir.

#### 300 GRAM KAN..

İşte sayın vatandaşlarımız, siz kan bağışçılarının sıhhati bu derecede kontrol edildikten sonradır ki, kan bağışçısı olarak kabul edilirsiniz. Sizlerin vereceğiniz 300 gram kan sağlığını hiçbir şekilde bozmayacağı gibi bağışladığınız kanla kurtardığınız bir hayatı düşünerek manevi hazzın içinde bulunacaksınız. Kan bağışlarken hiçbir acı duymayacağınızı temin ederiz. Kan bağışınız ancak 5 - 7 dakika sürer. Sağlığınız hakkında gerekli bilgiler mütehassıs doktor tarafından verilecektir.



Şimdi gelelim, kan bağışınız ile topluma ne gibi faydalarınız olacaktır meselesine. Hastanelerimizde gerekli tedavisi yapılan hastalar için belirli bir süre lâzımdır. Fakat yerinde kan kullanmakla bu süre kısaltılmış ve hasta iyileşmiş olarak daha evvel taburcu edilmiş olur. Böylece :

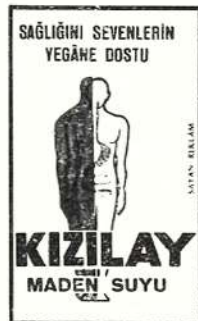
- Yeni hastalara yatak açılmış olduğu gibi
- Kan alıp biran evvel şifaya kavuşan hasta daha evvel iş, toplum hayatına atılmış olur. Aile ve toplum bir kişiyi en kısa sürede kazanmış demektir.

Bazı ailelerde ölü, sarılıklı doğum olduğunu hepimiz duymuşuzdur. Böyle hallerde, hemen taze kan tedarik edildiği zaman, böyle ölüme mahkûm çocukların yaşatıldığı bir gerçektir. Kan Merkezlerinin, çocuk hastalıkları mütehassıslarına yetiştireceği bir şişe kan ile, çocuğun vücuduna zararlı kanı değiştirilerek bebeğin yaşaması ve ileride sakat olmaması temin edilmiş olur. Biraz geç kalınmakla bebek yaşarsa dahi ileride sakat olmayacağı garanti edilmez.

Sakat çocukların ve fertlerin aile ve topluma birer yük olacağı gerçektir. Onun içindir ki, arasıra radyolarınızda kan isteme anonsu duyabilirsiniz. Buradaki amacımız da biran evvel, bu ölüme mahkûm veya sakat olmağa eğilimli bebekleri sağlam olarak topluma arzettir.

Türkiye Kızılay Derneği Kan Merkezlerinde, ferde, aileye ve topluma bu bakımdan yardımcı olmak için, gece ve gündüz her saatte bir mütehassıs nöbetçi doktoru bulundurmaktadır.

O halde sayın okuyucularımız, manevi hazların en büyüğünü tatmak mı istiyorsunuz, Kızılay'a Kan bağışlayınız.



## Sosyal Hizmetler Akademisi öğrencilerinin Kızılaya ziyaretleri



Kızılay Genel Merkezini, Ankara'da bulunan ilk ve ortaokul öğrencileri, öğretmenleriyle zaman zaman ziyaret ederler. Çalışmalar hakkında bilgi alırlar. Bazen da Ankara'yı ziyarete gelen öğrenci grupları Kızılay Genel Merkezine de uğrarlar. Mart ayının sonunda Kızılay Genel Merkezini Ankara'da bulunan Sosyal Hizmetler Akademisi birinci sınıf öğrencileri ziyaret ettiler. Kızılay çalışmaları hakkında Müdürlerin verdikleri bilgileri not ettiler ve çeşitli sorular sordular. Yukarıda üstteki fotoğrafta Kızılay Sağlık İşleri Müdürü Dr. Ruhi Turan, Kızılayın Sağlık ve Sosyal çalışmaları hakkında bilgi verirken, aşağıda da verilen bilgileri dikkatle not eden öğrenciler görülüyor.



Şirin, tabiatın bütün güzellikleriyle bezenmiş bir Anadolu köyü idi burası. Sırtını yalçın kayalara dayamış, oradan geniş ovaya uzanan yeşil bir halıyı andırırdı. Hele dağdan inen gürlü sulu dere bu yeşillığe, bir başka renk, canlılık verirdi. Güneş her sabah bu köye altın ışıklarıyla hayat saçar, mehtap sevdalı gençlere aşk besteleri sunardı. Çayoba güzel köyü, tabiatın bir şaheseri idi.

İyi insan, hoş insandı Çayobalılar. İhtiyarlar köy kahvesinde oturur doksan üç harbinden bugünlere kadar geçen zamanı anlatır, çubuklarındaki tütünleri içerek, maziye yâdederdiler. Hâtıralar bittince günün şartlarından, şimdiki gençlerin davranışlarından, yaşayışlarından yakınırlardı. Gençler, ekim ve hasat zamanı çalışır, yılın diğer zamanını köyün altındaki kahvede kâğıt ve tavla oynamakla geçirirlerdi. Delikanlılar ise, ellerinde tesbih, bıyıklarını burup kızların ardından koşardı. Çocuklar sıhhsiz, çocuklar bakımsızdı. Çayobada doğan çocuk kadar, ölenlerin de sayısı fazlaydı. Bir hoşgörülük, bir geniş yüreklilik vardı Çayobalılarda.. Garip ve acıip bir haldi bu. Belki de uyanmamış, günün şartlarına ayak uyduramamışlardı. Bu köye ırfan ışığını, bu köye bilim meşalesini getirmek lâzımdı. Ancak o zaman uykular dağılacak, düşünceler değişecekti. Bugün bu yamaçlarda hüküm süren sessizlik ve durgunluk, yerini enerji ve çalışma gürültülerine terkedecekti. O zaman Çayobalılar elbirliği yaparak köylerini kalkındıracak, kimseden bir şey beklemeden işlerini kendileri bitirecekti. Köy yolu yapılacak, su yolu, çeşmeler yapılacak, yeni bir okul, karşı sırtın üstüne güzel bir cami, bir küçük sağlık yurdu, köy meydanına bir kütüphane, ovadaki düzlüğe spor tesisleri inşa edilecekti.

O gün köyde bir fevkalâdelik vardı. Bu durum haftada bir iki gün olurdu. Böyle günlerde ihtiyarlar ve gençler aynı kahvede toplanırlardı. Konuşmalar, münakaşalar akşamın geç saatlerine kadar devam eder, herkes bildiğini okuyup, döner evine giderdi. Bazen bu toplantıların sonunda başlayan dargınlıklar aziz bildiğimiz bayramlara kadar sürerdi. Büyüklükler küçükleri böyle kutsal günlerde, haklılar haksızları ancak böyle zamanlarda affederdi. Çayobada yılda iki defa af ilân edilirdi. O gün köyde bir fevkalâdelik vardı. Gezici posta müvezzil köy muhtarının kasabada biriken üç günlük gazetesini getirmiş, sonra tepe yoluna tırmanarak «Alşınlar» köyüne doğru gitmişti. Eskiden köye gazete hiç gelmezdi. Hacıların Hüseyin geçen seçimde muhtar olunca, hemen bir gazeteye abone oldu. Buçuk hesap okuması vardı. Hani hiç de fena olmadı bu iş. Gazete işi dolayısıyla yerini sağlamlaştırdı. Köy halkına sözünü dinletir oldu. Zaten muhtarlığını da askerlik dönüşü alıp getirdiği pilli radyoya borçluydu. Onu da ancak seçim gibi önemli zamanlarda açar, dinler, sair zamanlar süs eşyası gibi koruyup saklardı. Kadınlar hariç bütün köylü kahveye dolmuştu. Muhtarın okuduklarını dinliyorlardı. Havadislerin münakaşasını en sonra yapmak âdet olduğu halde bugün durum değişti. Çünkü ilk gazetede haber önemli bir meseleydi ve münakaşaya değerdi. Gazetenin iri puntolarla yazdığı haberi muhtara bir kere daha okuttular. Ve çıt çıkarmadan sonuna kadar dinlediler. Haber şuydu: «İstanbul'da bir milyoner Kızılay yardım kurumuna yarım milyon

## HİKÂYE

# Çayoba

YAZAN

ŞEMSİ  
ERTUĞ

lira bağışta bulunmuş ve bu yardımı okullara kitap yardımı yapılmasını istemişti.» Köy kahvesinde her kafadan bir ses çıkıyor, herkes bir şey söylüyordu. Olur muydu böyle şey. Şu zenginlerin hiç aklı yoktu. Ne vardı bu kadar parayı Kızılay'a verecek. Kızılay'a zaten herkes yardım ediyordu. Sen yardımı yap neyse. Ama birader yarım milyonu kâğıt parçasına bağlatıp heba etmenin mânası var mı? Hey gidi dünya hey.. Daha neler görecektik. İyi, zenginsin. Sözümler yok. Ama madem yardım edeceksin, bir köye yap yardımı. Çayobaya yap, başka köylere yap. Su yolu yaptır. Çeşme yaptır. Tohumluk alıp ver. Bir cami yaptır. Sen yaptır da birader, hafızını, hocasını biz bulurduk. Hiç olmazsa hafızın yanık sesini dinler, gönlümüzü ferahlatırdık. Bu millet işte bu yüzden ilerleyemiyor, zenginlerin hayırsızlığından dolayı yükselemiyordu. Zaten bu adamlar parayı yatıracak yeri bilmez, böyle har vurup harman savururlardı. Kimseye bir faydaları olmaz, dokunmazdı.

Söz ayağa düşmüştü. Kimsenin kimseyi dinlediği yoktu. Köyün hatırı sayılır ihtiyarlarından biri bu duruma son vermek ve konuyu değiştirmek için sesini yükseltti. Ve «Hüseyin, oğul, ondan sonraki gazeteyi oku» dedi. Muhtar, ondan sonraki gazeteyi eline alıp açtı. Açmasıyla yüzünü buruşturması bir oldu. «İhtiyara seslendi. «Gene aynı meseleyi yazıyor Süleyman dayı» dedi. Biraz sükûnet bulan köylü, muhtarın bu cevabı üzerine ayaklandı. Herkes «okuma okuma, artık lüzumu yok» diyordu muhtara. Toplantı bu gergin hava içinde dağıldı. Ve Çayobalılar söylenerek birer ikişer evlerine döndüler.

Kahveden enson çıkan Hacıların Hüseyin, dalgın dalgın evine geldi. Odasına çıktı. Karısına «Kız emine, şu lâmbayı yakıp getir» diye seslendi. Lâmba gelince onu duvardaki çivisine astı. Ve alına oturup ikinci gazeteyi açtı. Okudu, okudu. Okuduklarını değerlendirmeye çalıştı.

Hüseyin efendinin okuduğu 16. Nisan tarihli gazete, bir gün evvel yapılan bağışın sebeplerini anlatıyordu. Kızılay kurumuna okullara kitap yardımı yapılmak şartıyla yarım milyon lira bağışlayan milyoner iş adamı, çocukluk ve gençlik yılları, ıstıraplar ve mihnetlerle dolu bir insandı. Tahsilini bina bir güçlük içinde tamamlamıştı. Bu arada, onun kitaplarını yıllar yılı, bir tahsil hayatı boyunca, Kızılay Kurumu temin etmiş, onu bugünkü durumuna erdirmişti. İyilik-bilir milyoner, refah ve zenginliğe eriştiği gün, istikbalini temin eden kurumu unutmamış. Ona olan borcunu bu suretle ödemek istemişti. Yapmış olduğu bağışla, bir borcu ödemiş, Kızılay kurumunu yüceltmiş ve okuma çağındaki binlerce çocuğa yeni imkânlar sağlamıştı.

Hacıların Hüseyin düşündü. Bu işte hiç de bir fena taraf göremedi. Çayobalıların düşünce ve konuşmalarını yersiz ve haksız buldu. Ertesi sabah onları bu dâvânın samimiyetine inandırmaya çalışmaya karar verdi. Ayrıca Çayobalıları olarak, Kızılay kurumuna yardımcı olmak için köy halkını teşvik edecek, kuruma heray aralarında para toplayıp, teberru gönderecekti. Bunları yapmak da onun bir vazifesi, bir köy muhtarının sorumluluğu idi. Ancak vazifesini yapmakla vicdan huzuruna kavuşabilecekti.





# KISA

\*\*\*\*\*

# KISA

\*\*\*\*\*

★ Kızılay Genel Merkezi Gençlik Müdürlüğü'nün 1966 öğrenim yılı içinde orta ve lise derecesindeki okullar arasında açtığı resim yarışması sonuçlanmıştır.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Kızılay yöneticilerinden kurulu bir jüri tarafından 2 birincilik, 2 ikincilik ve 2 üçüncülük verilen eserlerin sahipleri bu yaz devresinde Kızılay kamplariyle Uluslararası Kızılaç kamplarında misafir edileceklerdir.

★ Uzun süredenberi Amerika'da bulunan ve Kıbrıs olaylarının başlamasıyla Kıbrıslı Türklere bugüne kadar devamlı olarak her türlü ilâç ve tıbbî malzeme yardımıyla bulunan Bükai Baysoy ve eşi: bu defa Pakistan'da tuhan felâketine uğrayan Pakistanlılara yavru vatan Kıbrıs Türkleri adına ulaştırılmak üzere, Pakistan Kızılayına 4 sandık 86 kilo ilâç göndermiştir.

★ Yeni ilk yardımcılar yetiştirmek amacıyla, Kızılay Genel Merkezi Sağlık Müdürlüğü'nde 11 Nisan'da Sivil Savunma memurları için yeniden bir ilk yardım kursu açılmıştır.

Kızılay Genel Merkezi tarafından, ayrıca 20 nisan pazarı günü Orman Çiftliği Sivil Savunma memurları ile Bakanlık Sivil Savunma memurları için de yeni bir ilk yardım kursu açılmıştır.

Almanya'da işçi olarak çalışan Konya'nın Cihanbeyli İlçesinin Yapak köyünden Ömer Koçyiğit, bir müddet önce yurda dönmüş, ailesini ve yakınlarını ziyaret etmiştir. Ömer Koçyiğit, tekrar Almanya'ya dönerken beraberinde getirdiği 1958 model Ford otomobili Kızılay Genel Merkezine bağışlamıştır. Yukarıdaki fotoğrafta, Ömer Koçyiğit'in Kızılay Genel Merkezine bağışladığı otomobil ve bu bağış hakkında Kızılay Konya Şubesi Başkanı Halis Bağrıaçık bilgi verirken görülmüyor.



Kızılay Hemşire-Ebe Okulu tarafından 21-2-1966 ile 9-3-1966 tarihleri arasında, okul çevresinde oturan ev kadınları için evde hasta bakımı kursu açılmıştır. Evde hasta bakımı kursunda hastalıklar ve ilk tedaviler konusunda teorik ve pratik olarak verilen dersler, kursiyerler tarafından büyük bir ilgi ile takip edilmiş ve çoğunluğu çocuk sahibi olan anneler kurs sonunda edindikleri bilgilerden dolayı kurs yöneticilerine şükranlarını bildirmişlerdir. Fotoğraflarda kursa katılan ev kadınları kursta yapılan çeşitli tatbikatlardan birinde ve kurs öğretmenlerinden Perihan Emiroğlu damla kullanımlarını gösterirken görülmüyor.



Kızılay Emirdağ Şubesi tarafından inşa ettirilen dört katlı Kızılay Şube binasının bütün eksiklikleri tamamlanarak birçok daire ve odaları şubeye gelir sağlamak düşüncesiyle kiraya verilmiş, şube de yeni binada çalışmalarına başlamıştır. Yukarıdaki fotoğrafta, Kızılay Emirdağ Şube binası cepheden görülmektedir.



YALNIZ TÜRKİYE'nin  
DEĞİL

SAYAN REKLAM

DÜNYANIN  
EN ŞIFALI SULARINDANDIR

KIZILAY  
MADEN SUYU VE SODASI



# **Türkiye Vakıflar Bankası**

1965 de  
kazanan 75  
öğrenciye  
ilâveten,  
1966 yılında

**Sınıfını geçen  
75 öğrenciye  
2 sene müddetle  
her ay 250 şer lira  
burs ikramiyeleri**

**TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI**





*Aile mesuliyeti başlarken...*

TASARRUFA BİR KAT DAHA ÖNEM VERİNİZ



TASARRUFLARINIZI EN VERİMLİ ŞEKİLDE DEĞERLENDİREN BANKA

**TÜRKİYE  BANKASI**

PARANIZIN... İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİDİR

**KIZILAY DERGİSİ**

YIL : 3

/ SAYI : 36

/ NİSAN 1966